

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Kiadó-hivatal:
Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét
illető közlemény.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 "
Negyed évre 1 "

A CSALÁD LAPJA megjelen:
minden vasárnap.

Felelős szerkesztő:
NÉMETH BÉLA.

Szerkesztőség:

Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Közlésre azánt kéziratoknál kérjük a papir-
nak csak egy oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok vis zaküldésre nem vállalkozhatunk, azonban
közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két hétig
visszaadtnak.

Az Isten haragja.

Elbeszélés. Irta Németh Béla.

(Folytatás.)

V.

Ideje, hogy megismerkedjünk valahára azzal a „czifra gavallérral“ is, kiről Balogné szavai után nem sok jót gondolhatunk, s kinek a végzet azt a szerepet adta történetünkben, hogy két család boldogságának álljon útjában.

Balogné itélete a „czifra gavallér“ felől épen nem volt igazságtalan.

Deng Gyula — ez volt a „czifra gavallér“ neve, — gazdag szülők egyetlen gyermeke volt.

Ezzel aztán már szokás szerint együtt járt az is, hogy el volt kényeztetve a legnagyobb mértékben.

Kicsi korától ahhoz volt szoktatva, hogy minden kívánsága teljesüljön, minden úgy történjék, amint ő akarja.

Az apja meg az anyja még örültek, mikor a „kis zsarnok“ — a hogy őt nagy szeretettel elneveztek — parancsolgatott mint valami kis basa, s nem ritkán derekasan végigverte a cselédeket, a kik meg erre a maguk jóvoltáért azt mondták, hogy:

„Milyen kedves a kis úrfi!“

Az ilyen nyilatkozatért mindig kijárt egy kis jutalom.

A kis úrfi pedig növekedett évről-évre, s mire nagyobb úrfi lett, akkor már nem birt vele senki sem. Akkor is rendelkezett, hanem most már sokkal erőszakosabb modorban, akkor is elverte a cselédeket, hanem úgy, hogy azok közül aztán egyiknek sem volt kedve azt mondani, hogy „milyen kedves,“ s áldották azt a napot, melyen az öregek Gyula úrfit Pestre adták — tanulni, meg tapasztalni.

A tanulással Gyula úrfi nem igen erőltette meg magát. Vidám czimborák, kik közé keveredett, nem igen engedtek arra neki időt.

Hanem arról aztán gondoskodtak, hogy a „kedves Gyula pajtás“ minél több tapasztalatot szerezzen.

Persze, hogy drágán kellett azokat a tapasztalatokat megfizetni, hanem hát bőven telt, csak írni kellett haza az öregnek, aztán jött a pénz.

Tudományos könyvek, tandíjak s ilyenefélék voltak az ürügyek.

Az öreg Dengnek meg a feleségének is örült a lelkük, hogy az ő kedves fiuk ilyen tengerpénz-áru tudományt szed magába.

Hanem egyszer, mikor már vagy a negyedik ezres ment el azokra a tudományos könyvekre, az öreg Deng mégis csak megsokalta a dolgot, s megpróbálta egyszer

a sürgősen elküldeni kért ötszáz forintot nemcsak sürgősen, de egyáltalában el nem küldeni.

Gyula úrfi kétségbe volt esve.

A jó czimborák csak nevettek.

„Lásd kedves Gyula pajtás, az is a tapasztaláshoz tartozik, hogy ilyenkor mit kell csinálni.“

Aztán megmondták neki, hogy mit csináljon.

Gyula azon a napon vett egy pisztolyt, azt megtöltötte golyóra, aztán este kiment az üllői út végére, ott az út közepén levette a kalapját, s vitézül keresztüllötte, aztán végig vágódott a kövezeten.

Pár perc alatt egész sereg ember vette körül, s megindultak az észrevételek.

„Szegény! pedig még milyen fiatal!“

„És milyen csinos.“

„Ugyan mi birhatta erre a kétségbeesett lépésre?“

„Hát mi más, mint boldogtalan szerelem.“

„Ugyan hol lőtte meg magát?“

„Bizonyosan a fején.“

„A fejének nincs semmi baja.“

„No akkor bizonyosan a szívéen.“

„Ott sincs semmi seb.“

Aztán nagysokára rájönnek, hogy nincs semmi baja.

Most valakinek szemébe ötlük a még mindig füstölő kalap.

Ezzel aztán meg van fejtve az egész.

A szerencsétlen fiatal ember bizonyosan föbe akarta magát löni. Azt már egy cseppet sem lehet csodálni, ha a nagy kétségbeesésben reszketett a keze, s a feje helyett szerencsére csak a kalapját találta, ő maga meg elájult, a mi ilyen körülmények közt nagyon könnyen megmagyarázható.

A szerencsétlen fiatal ember pedig már alig bírja magát visszatartani, hogy föl ne kacagjon.

Pompásan megy a dolog.

Valahára egy rendőr is előkerül, végig hallgat mindenkit, aztán a szerencsétlen embert bérkocsiba emelik nagy szánakozva, s viszik a kórházba.

Még mindig mély ájulásban van.

Végre a kórházban magához tér, s oly bámulással, mely akármi színésznek dícséreteére válnék, tekint körül s kérdi:

„Hol vagyok?“

Mellette öreg doktor áll, ki komoly képpel fog most mondókájához:

„Fiatal ember, ön nagyon rossz dolgot akart elkövetni. Nem szabad mindjárt úgy kétségbeesni, kivált mikor az ember még ilyen fiatal stb.“

S a szájalomraméltó fiatal ember látszólag nagy magabaszállással iszik meg két itcze tejet, hogy magához térjen az ijedtségéből.

Harmadnap pedig az öreg Deng kap egy ujságot, a melyre praenumerálni soha esze ágában sem volt.

Vissza is küldené, ha ott nem állna a czimszalagján nagy vastag betűkkel, hogy:

„Tessék fölbontani!“

Igy annál kíváncsiabban bontja föl, s keresztül futja. Egy helyen néhány sor vörös írónnal van körülhúzva. Ott pedig ez áll:

„Tegnap este az üllői úton D. Gyula, egy jó családból származó fiatal ember, nem tudni mi okból, föbe akarta magát löni. Szerencsére valószínűleg a nagy izgatottság következtében elhibázta a lövést, s a golyó csak kalapját fúrta keresztül. Így egy kis ijedtségen kívül egyéb baja nem történt.“

Az öreg Deng ijedten csapja össze az ujságot. Valahogy meg ne lássa a felesége, mert a milyen gyenge a természete, egyszeribe szörnyet halna rémtünetében.

Harmadnapra Gyulának kezében volt az ötszáz forint.

„No lásd pajtás, erre jó a tapasztalat!“

Igy gyűjtötte Gyula a tapasztalatokat.

A fővárosban kínálkozó élveket úgy megkedvelte, hogy még csak haza sem ment soha.

Mikor hívták, azt írta vissza, hogy nagyon el van foglalva tanulmányaival.

No azokban meg persze hogy halálos vétek lett volna őt akadályozni.

Egyszer aztán meghalt az öreg Deng.

Gyula mindjárt fehér czilinderkalapot vett, melyre tenyéryei széles fekete fátyolt varratott. Akkoriban nagy divat volt az a gavallér-embereknél.

Hanem az apja temetésére, arra nem ment haza. Röviden táviratozott, hogy nem engedik a — tanulmányai.

Ezen aztán az édes anyja is úgy elbúsult, hogy alig egy év múlva ő is meghalt.

Gyula ekkor volt huszonöt éves.

Most már aztán haza ment, nem annyira a temetés kedvéért, mint inkább, hogy birtokába vegye az örökséget.

Gazdag örökség maradt rá. El sem lehet azt egyhamar költeni, akárhogy költ is.

Vége-hossza nem volt a dinom-dánomnak, mikor újra fölkerült a fővárosba. Ő lett a fertálmagnások királya. Könnyelműen dobta oda magát áldozatul minden szenvedélynek, lelke napról napra romlott, mint ahogy a rothadás terjed napról-napra a gyümölcsön, s mint ez, végre az ő lelke is egészen megromlott.

Ez volt az a czifra gavallér, a ki miatt Juliska olyan keserű könnyekkel áztatta a kötését.

(Folytatása következik.)

Anyámhoz!

Ágyam mellett ki virrasztál annyi sok éjen át,
Símogatva beteg fiad izzó halántékát,
Ki még most is vén fiadat
Kis gyermeknek nézed:
Édes anyám! éjjel-nappal
Imádkozom érted!

Beteg valék, nagyon beteg; a halállal vívtam;
Bíztattalak, ne sírj anyám; — titkon én is sírtam.
Titkon te is a jó Istent
Térdenállva kérted . . .
Édes anyám! éjjel-nappal
Imádkozom érted!

Napról-napra erősödöm, föllábadok szépen,
Be-bejössz kicsi szobámba, most is itt vagy épen.
„Jobban vagy-e kedves fiam?“
Százszor is megkérded;
Kedves anyám! éjjel-nappal
Imádkozom érted!

Nehéz idők zivatarja vonult el fölötted,
Nehéz idők emlékeit hagytad el mögötted.
Megöszültél, a sok csapás
Össze-vissza tépett;
Kedves anyám! éjjel-nappal
Imádkozom érted.

Ágyam mellett ki virrasztál annyi sok éjen át,
 Símogatva beteg fiad izzó halántékát,
 Ki még most is vén fiadat
 Kis gyermeknek nézed:
 Ugy szeretlek, meghalni is
 Kész volnék térted!

Szabó Géza.

A Dolma-Bagdse palota főhomlokzata.

(Képpel a 84-ik oldalon.)

A szultánok lakhelyének, a Dolma-Bagdse palotának főhomlokzatát mutatjuk be most olvasóinknak.

E homlokzat képe fogalmat nyújthat a pazar fényről, mely az egész palotán előmlik. Ez óriási palota, melynek hossza nem kevesebb, mint 1200 lépés, igazán keleti fényű. Az építészeti-modorok minden faja bizarr vegytékben van rajta képviselve: arab-, góth-, renaissance- és rococo-styl szemlélhető rajta.

Fekvése is gyönyörű, egyik oldalát a Bosporus zúgó hullámai mossák. Bizony nem csoda, ha a minden oroszok felséges csárjának fájt rá a foga. Milyen jól is hangzott volna:

„Dolma-Bagdse, a császár palotája!”
 Ne engedje pedig Allah, hogy ez megtörténjek!

Az utolsó ugrás.

(Képpel a 85-ik oldalon.)

Még egy ugrás, . . . és vége! . . . A nemes üldözött — hogy prózáilag szóljunk — nem győzi tovább szuszszal, összerogy, s azzal a közönyösséggel, mely a végső kétségbeeséssel jár, azzal a kétségbeeséssel, mely a menekvésnek már leghalványabb reményét is elvesztette, engedi át magát vérszomjas üldözőjének, annak a tarka kutyának, mely ott van már a nyomában, melynek dühös lihegését hallja, forró lehelletét érzi, s mely bizony Isten mindjárt de mindjárt bele is harap már a lábába, s akkor aztán . . . hogy akkor aztán mi történik, képzelje el mindenki magának, a kinek elég erős szíve van hozzá.

A végzetes pillanatot különben híven ábrázolja képtünk.

A cserfa éleltörténete.

— Elbeszélés. —

Ozoray Árpádtól.

I.

Hűvös márcziusi regg volt . . .

A nap még a hajnal-szürkület takarója alatt lustalkodva, csak néha-néha pislogatott le a megjelenését sovárgó földre.

Az egész környék szintén álomba szenderültnek látszott, mert a kora reggeli csöndet csak a merészebb, s vállalkozóbb rovarok zsongása zavarta.

Távolabb a hegy-oldalról az ott tanyázó nyáj melabús-kolompolása, s a korai báránycsordák bégetése vegyült olykor-olykor a rovarok egyhangú zsongásába.

Az erdőnek magasabb fái félálmosan susogtak egymásnak hosszú téli álmukról, míg a fiatal cserjék félénken húzták meg magukat az öreg fák védő árnyában.

A szürkület azonban mindinkább oszlani kezdett, s a kelő nap előtörő sugárai előtt recsegett a föld fagyos kérge, s nehéz csöppekben omlott alá a fák csupasz ágaira rakodott zuzmara.

Az erdő egyik tisztásának kellő közepén egyszerre halk, alig hallható recszenés közt iczi-piczi ágacska pattant ki a száraz levelek által képezett meleg-ágyból, félénken tekintve körül, s mintegy arról tanakodva, vajon nem nagyon korán talált-e még kibujni a napvilágra.

De a nap barátságos sugárai megnyugtató látszot-tak a kis merészkedőt, mert aztán majdnem némi büszkeséggel emelte föl fejcskékjét, mintegy gyönyörrel szíva magába az úde léget.

Ez az ágacska a tisztás szélén már kidőlt vén cserfának ujonszülött sarja volt.

* * *

Leszámítván az apróbb kellemetlenségeket, mint például egy-egy kiméletlen légy-csipés, vagy a földkukac undorító érintése, mert az ily érintkezésektől még a gyöngédebb érzésű fiatal fák is undorodnak, az ujonszülött cserfa-sarjnak nem sok említésreméltó küzdelme volt életének első napjaiban; egészen gyöngé korában az ágyat képező száraz falevelek melege óvta őt a hidegebb légáramlatoktól; zuzmara pedig, hála a gyönyörű tavasz-nak, soha nem érintette érzékeny tagjait, s így minden fájdalom, s csalódás nélkül, sőt a harmat, madárdal, méhdöngicsélés, s más effélék által nyújtott kellemességek közt élte át a meleg nyarat, s a hosszú verőfényes őszt; az ezután következő téli napokra pedig már annyira meg volt erősödve, hogy bátran daczolhatott a hideggel, s a szomjusággal is, mert hiszen a téli hónapokat öregebb pályatársaihoz hasonlóan ő is legtöbbszörre át fogja aludni . . .

Következő tavasszal, midőn hosszú téli szenderéből fölébredt, ő is tudott fiatal társainak susogni szép álmairól, melyek a jövő képét fürge méhekkkel, daloló madarakkal, tarka lepkékkel, illatos virágokkal benépesítve varázslák elébe.

Ugy tudott örülni szép álmainak; hogy is ne, mikor még fogalma sem volt arról, hogy csalódásoknak is ki lehet téve hosszú életpályáján . . .

Vidám, pajzán és könnyelmű volt, mint minden fiatal, csak a jelen örömeinek élt, a jövővel mitsem törődve, hiszen attól még szebb, még nagyobb örömeket remélt . . .

* * *

Álmodozás, rajongás, s dévajkodás közt vidáman folytak le a fiatal cserfák első évei; az öregek mosolyogva gyönyörködtek a dévaj gyermek ártatlan örömeiben, midőn a fürteit képező első gyöngé leveleit büszkén rázogatta az est, vagy a regg lágy fuvallatában.

Életének ötödik évében érte őt az első fájdalom, midőn gyöngé zöld héjára a hegyekből odatévedt kecske étvágyat kapván, hirtelen lehántotta azt, nem törődve a fájdalommal, mit ezáltal a gyöngé fának okozott.

Pedig nem nagy öröme telhetett a kecskének sem ebben a kártételben, mert a lehántott gyöngé cserfa-héj olyan bélgörcsöket okozott neki, hogy máskor aligha lesz kedve megint hasonló pajkosságra.

De ilyenek az emberek . . . akarám mondani: átlatok, nem törődnek gyakran még azzal sem, ha saját ártalmukra cselekesznek, csak hogy másnak kárt, vagy fájdalmat okozhassanak . . .

A fiatal cserfa még sajgott a fájdalomtól, midőn a természet anyai gondossága tövis-bokrokkal, s csalánnal vette körül a szenvedőt, hogy amíg felgyógyul, legalább a legyek, s más efféle kiméletlen bogarak ne tegyék még sajnóbbá a sebet.

Következő nyáron azonban eljött a számár, s jó étvágygyal falatozta föl a tövis-bokrokat a fiatal cserfa körül; de az már akkor annyira felgyógyult, s megerő-

sődött, hogy sem a kecske, sem a legyek, sem más bogarak nem árthattak neki többé.

Igy gondoskodik a legszebb, legjobb, s leggyöngédebb édes anya: a természet miriád gyermekeinek mind-egyikéről, védve, s oltalmazva azokat, míg védelemre s oltalomra szükségük van, s megerősítve, midőn azok vélszárnyai alól kibontakoznak.

(Folytatása következik.)

Az elefántokról.

Érdekes beszélgetése volt nem rég egy new-yorki hírlapírónak az ottani állatkert elefánt-idomítójával, Arstingall mesterrel.

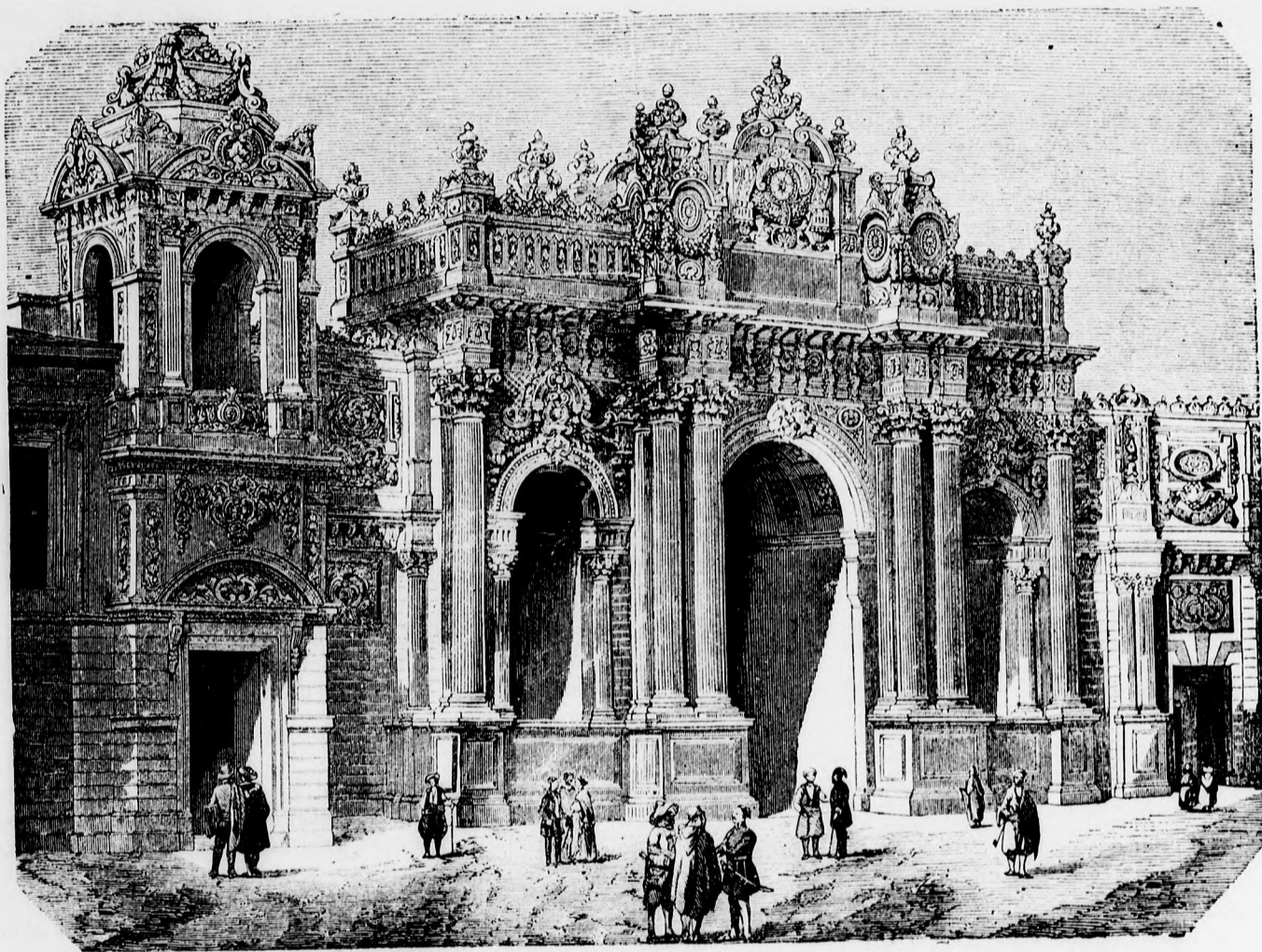
„Bezárni? nevetséges! nincs az az erős rekesz, az az erős láncz, mit az ilyen állat össze nem törne, ha föl van dühödve. Ki tudja, mennyi kárt és szerencsétlenséget okozott volna, ha erőszakoskodni akartak volna vele. Hanem erős hálót vetettünk rá, s így a földre vetettük, hol tizenkét ember addig verte bottal és korbáccsal, míg bocsánatot nem kért.“

„Hogyan? bocsánatot kért?“

„Bocsánatkérésnek az elefántoknál azt nevezzük, ha az állat panaszosan nyög és mozdulatlanul fekszik a földön. Ez annak a jele, hogy legyőzöttnek tekinti magát. Ekkor aztán bátran föl lehet oldozni.“

„Mily életkort érnek el rendszeren az elefántok?“

„Fogságbaan ritkán élnek 75—80 évnél tovább. Szabadon azonban élhetnek 100—200 évig is. Hatalmas

A Dolma-Bagde palota főhomlokzata. (Szövegét l. a 83-ik oldalon.)

„Ön jól ismeri az elefántok természetét nemde?“
kérdé a hírlapíró.

„Mindenesetre. Tizenkilenc év óta foglalkozom az elefántok idomításával és tanulmányozásával. Ez ideig még egy sem bántott veszélyesen, de tudom, hogy előbb-utóbb én is rosszul járok velük, mert még nem ismertem elefánt-idomítót, kit ez állatok valamely szeszélyes pillanatukban meg ne öltek, vagy legalább nyomorékká ne tettek volnk. Így ép akkor voltam egy czirkuszban, mikor egy „Romeó“ nevű elefánt mesterét megölte. A mester tapasztalt, elővigyázó ember volt, de egy nap szerepeltetni akarta a közönség előtt Rómeót, mikor ez éppen rossz kedvében volt, s a gonosz állat derekán ragadta őt ormányával, földre dobta, s úgy keresztül szúrta agyarával, hogy a szerencsétlen ember szörnyet halt.“

„S Rómeóval aztán mit csináltak? Nem zárták be?“

étvágygyal bírnak. Mindegyik kap naponként 80 kilogramm szénát, fél veka zabot, s megiszik közel egy akó vizet. Hetenkint meg kell őket mosni tetőtől talpig szappanos vízzel, hogy tisztán maradjanak. Az elefántok különben általában nagyon kedvelik a vizet, s sohasem telnének be vele.“

„Nehéz őket valamire betanítani?“

„Bizony nagyon sok türelemre van az embernek szüksége. De ha egyszer megtanulnak valamit, azt aztán nem is felejtik el többé.“

„S hogyan buzdítja őket? Bizonyosan mindig valami nyalánk falattal ajándékozza meg, ha valamire tanulmányosságot mutatnak?“

„A viláért sem. Ha az ember az elefántok iránt nagyon jó volna, egy perezig sem volna tőlük az élete biztonságban. Ellenkezőleg arra kell őket szoktatni, hogy

féljenek az embertől, hogy érezzék, hogy ők csak szolgák, s mi vagyunk urak fölöttük.“

„S nem fél ön, ha elefántjaival megjelen a közönség előtt, hogy megtámadják önt?“

„Félni nem félek, hanem folyton szemmel kell őket tartanom. A ló és kutya annál jobban ragaszkodik az

hagyom őket magukra tovább egy óránál. Utazás közben ugyanazon sátorban alszom, a hol az elefántok. Ott van az ágyam egészen közel hozzájuk. S az ember nem is hiú, mily különös természetűek. Addig el nem alszanak, míg én is le nem fekszem. Ha néha olvasok, körül állnak, s úgy várnak addig, míg lefekszem.“

Az utolsó ugrás. (Szövegét lásd a 83-ik oldalon.)

emberhez, minél jobbak vagyunk irányukban. De az elefánttal másként áll a dolog. Az elefánt legkevésbé sem vonzódik az emberhez, s ha rossz kedvében van, tulajdon mestere az első, kit megtámad.“

„Igy hát folyton felügyelet alatt kell lenniök?“

„Természetesen. Én sem éjjel, sem nappal nem

„És nem isznak mást, mint vizet?“

„Manót nem! Egy hét alatt koldussá innának egy gazdag embert, ha annyi pálinkát kapnának, a mennyit meg tudnak inni. A rumot különösen szeretik, s a szesz italnak legkisebb hatása sincs rájuk. Legalább én még sohasem láttam elefántot részegen.“

E beszélgetésből látható, hogy az elefántokkal bizony nem igen tanácsos valami bizalmas lábon állni, mert az illető könnyen életével fizeti meg a bizalmat; legálább Arstingall mester 19 évi tapasztalata után ezt állítja.

Egy lakoma khinai gusztus szerint.

— Egy utazó naplójából. —

Majma-Tsen khinai határvárosból egy kereskedő meghitt bennünket egy kis szerény lakomára. Néhány órai út után elértük Majma-Tsen város kapuját, hol egy egész új világ terült el szemünk előtt.

Az őrseget négy rongyos katona képezte. Épen akkor, hogy odaérkeztünk, fogtak el egy embert, ki becsipett állapotban azt a vakmerőséget követte el, hogy egy rendőrszolgát, ki őt gúnyolta, nyakonvágott. Kíváncsiak voltunk, hogy már most mit csinálnak vele. Becsipeltek az őrsohába, ott egy vaskarikánál fogva nehéz lánczot akasztottak a nyakába, s mindjárt az ítéletet is kimondták: tizenkét óra hosszúságig fog e helyzetben maradni, s ez idő alatt az öröktől felváltva minden perczen egy pofont kap. Igazán khinai igazságszolgáltatás.

A kaputól csak néhány lépésre volt leendő gazdánk! nemzetes Chan-dsu-da úr háza. Ő, mihelyt bennünket megpillantott, azonnal elénk sietett, s barátságosan szorított velünk kezét. A külseje nem valami megnyerő volt, pedig tiszteletünkre ünneplő ruháját öltötte föl: hosszú, kékvirágos kaftán volt rajta, ökölyi nagyságú gombokkal összegombolva; hosszú czopfja mintaszerűleg volt befonva, vége sárga selyemcsokorba szorítva; lábán ujdonat-uj atlaszczipők díszeltek, félarasz-magasságú sarkakkal. Háta mögött szolgál s egy sereg gyerek állt, kik aztán mintegy versenyezni látszottak abban, hogy melyikük legyen piszkosabb.

A kölesönös üdvözlések után a házba léptünk, s az ebédől meg határozott szobába vezetteténk.

Itt egy kis négyszögű asztal állt, kék abroszszal leterítve. Az asztal körül padok voltak a vendégek számára, csak én kaptam külön széket különös kitétetés-képen. Az asztalon minden vendég előtt egy csésze állt eczettel, egy kis porcellán-pohár forró borral, s egy másik, még kisebb, valóságos gyűszűnemű edényke pálinkával. Mind a bornak, mind a pálinkának olyan szaga és íze volt, hogy az embernek minden elkövetett bűne egyszerre eszébe jutott tőle. Összehajtogatott papír szolgált asztalkendő gyanánt; egy porcellán-kanálka s két fabotoeska villa gyanánt — képezték az evőeszközöket. Miután azonban én ez utóbbiakat minden igyekezetem daczára sem tudtam használni, sikerült számomra egy rendes, európai villát teremteni, sőt meglehetősen jó bort is kaptam, és kenyeret, a mit a khinaiak nem is ismertek.

Miután a falak hosszában felállított dívánokon némileg kipihentük magunkat, miközben theát ittunk, végre föltálaták az ebédet. Négy fiú hozta be az u. n. „bevezető ebédet”: tizenkét apró tálcskát, melyekben következő, általam még soha nem látott és nem hallott eledelek voltak.

1. Tengeri malaczbőr, vékony szeletekre vagdaiva.
2. Száritott cserebogarak édes mártással.
3. Kirántott tengeri pök. Gazdánk mindjárt nagy ékesszólással leírta, hogy eleven állapotban milyen rettenetes kinézésű szörnyeteg ez. Egyetlen egy szeme van, hanem aztán vagy 200 lába.
4. Gyenge bambusz nád-szarak, vékonyra vagdalva, eczetben áztatva.
5. Rendes szárazföldi disznóbőr rendkívül vékony szálakra hasigatva.
6. Különféle száritott zöldségek.

7. Füstölt fácánhús paradicsommal.

8. Czukorban főtt szalonna.

9. Retek savanyú uborkával.

10. Tsin-Tsin bogarkák befőttel.

11. Hal-becsinált édes gyökérrel.

12. Valami tésztanemű eledele, a mit lehetetlen volt harapni; ugy nyeldestük egy darabban.

Ez volt a bevezetés. Hősies elszántsággal kóstoltam mindegyikbe, elfogyasztva egy-egy falatkát, mert valamelyikből nem venni, nagy sértés lett volna gazdánkra nézve. A borzasztó ízt, melyet minden falat hagyott a számban, alig győztem az elém tett borral osztogatni. E közben nem győztem bámulni azt a farkas-étvágyat, melylyel a többiek a rettenetes eledeleket fogyasztották, ugy, hogy rövid idő alatt üres lett valamennyi tál.

A gazda egy intésére az üres tálakat elhordták, s most következett még csak a tulajdonképeni ebéd első része. Számra nézve tizenhét tálát hordtak körül az asztalnál. Az eledelek különféle halak, sertéshús, ürthús voltak, valamennyi leöntve valami rabvallató ízű szószszal, mely ha eszembe jut, még most is végig szalad a hideg a hátamon.

Közbe nagyokat ittunk, s volt alkalmam eredeti khinai toasztokban gyönyörködhetni. Gazdánk a többi közt nekem azt kívánta, hogy a fejem váljek elefántcsonttá. Hálás szívvel köszöntem meg a kitétető jó kívánatot.

Mikor valahára az ebéd első része véget ért, a főszakács diadalmas arcczal jelent meg az ajtóban egy nagy nyújtódeszkával, melyen ott terpeszkedett a khinaiak kedvencz eledele: a „Tsao-siao-djin”, a sült malacz. Virágokkal volt díszítve, gyomra megtöltve czukros földiperrrel.

Leírhatlan a gyönyör, mely ennek láttára valamennyi jelenlevő arczán sugárzott. Szinte remegve várták az élvezetet, melyet majd a sült malacz elköltése okoz.

A főszakács, miután a pompás eledelet bemutatta, megint visszavitte azt a konyhába, hol a bőrt lehuzták róla, darabokra vágták, jobban mondva tépték, a húsát is összeszakgatták, s tálakba rakták.

Most következett az ebéd második része. Megint vagy harmincz tálát hordtak föl, melyek jó részét az imént említett sült malacz összetépett bőre és húsá töltötte meg, azonkívül valami kolbász, különféle khinai pástétomok képezték a többi tálak tartalmát. Megemlítőnek tartom a Kan-Tsi nevű khinai tésztát, mely olyanforma, mint a makkaróni, csak hogy borsólisztból van készítve, s megtöltve valami átkozott savanyúsággal.

Habár az én szegény európai gyomrom nagyon közel volt a felforduláshoz, mégsem hagyhattam érintetlenül az említett irtózatossá eledeleknek csak egyikét sem, ha csak a legelénkebben nem akartam megsérteni gazdánkat. Példás önmegadással temettem gyomromba egy-egy borzasztó falatot.

Már-már örülni kezdtem, hogy véget ér ez a vadlakoma. Korán örültem. A szolgák ujra egy egész sereg tál étellel rémitettek meg. Ezek is ezifiránál-ezifirábbak voltak, teljesen megfelelők az előbbieknél. Ezek közt fölemlítem a czukros zsírban sült farügyceteket.

No ezzel aztán csakugyan véget ért lakománk. Gazdánk még meg akarta mutatni, hogy milyen hatalmas gyomra van, s egy kis tálba az összes előfordult eledelekből összekevert egy jó csomót, s azt aztán nagy élvezettel elfogyasztotta. Csakúgy szaladozott a hideg a hátamon keresztül-kasul a láttára.

Végül még theát, gyümölcsöt hoztak, s ez volt az egyedüli, mit meglehetősen étvágygyal tudtam én is fogyasztani.

Valósággal belefáradtam e lakomába, mely pedig, mint később megtudtam, csak egyike volt a legközönsége-sebbeknek, noha közel nyolczvan tál ételt számláltam meg. Boldog Isten! milyen lehet hát még ezeknek a diszla-komájuk!!

Érzékeny szívvel, de minden pillanatban föllázadni készülő gyomorral vettem búcsút gazdánktól, ki nagy barátsággal hitt, hogy legyen megint mielőbb szeren-cséje.

Meg is ígértem.

Hanem azt már nem tettem, hogy csakugyan el-mentem volna.

Népdal.

Nem megyek én soha többet Bajára,
Egyszer voltam, szegény szívem bajára . . .
Ott szúrta meg úgy egy rózsza tövise,
Nem gyógyítja be a földön semmi se!

* * *

Csillagszemű, rózsaaarczú barna lány
Nézegett ki egy kicsi ház ablakán;
Közeledtem rózsát szedni magam is,
S úgy szíven szúrt szép szemével a hamis!

* * *

Fáj a szívem napról napra, érezem,
Hogy szép szeme szurásától vérezem;
Gyógyírt rá még se' ég se' föld nem adott,
Édes ajkán ő hordja a balzsamot.

Bényei Gábor.

Dolce far niente!

(Képpel a 89-ik oldalon.)

Dolce far niente! . . . Az édes semmittevés! A művészetnek egy faja: eltölteni az időt — semmivel. Mert ehhez is kell ám egy kis művészet, melynek apos-tolai vannak ugyan nálunk is, de közel sem oly szám-mal, mint a szép Olaszországban, hol örökké derült, mosolygó az égboltozat, s virágillat tölti be a levegőt. Ott egész közmondás már a „Dolce far niente.“ Még a neve is olyan lágy, olyan édes, olyan olvadozó.

Az a bájos olasz leány is képünkön a semmivel foglalkozik; az élvezet, mit ez a mindenestre legköny-nebb időtöltés nyujt, látható szép arcán.

A kinek tetszik., tessék gyönyörködni benne.

A nyár képekben.

(L. a 88-ik oldalon.)

Bizony egy cseppet sem lehetne csodálni, ha vala-mennyiünket czigánynyá sütne a nap, a milyen for-rón süt.

A képeink is hogy neki feketedtek, a melyekkel a nyár örömeit és trömeit akartuk ábrázolni. Tessék csak megnézni! Ezeket is bizonyosan az a forró kanikulai nap sttötötte le ilyen feketére.

Milyen szerényen megy ott legelől az a kisasszony! Mintha nem is tudná, hogy a kinek a léptei olyan kopo-gósan hangzanak a háta mögött, egy „fesch“ tisztetske.

Hát az a kis diák ott, a ki egyszerre négy pil-langót is hálójába akar keríteni, hogy aztán gyilkos gombostüvel szurkálja át karsú derekukat! Ki meri kétségbevonni, hogy természettudós lesz belőle?

Az eddig elmondottak bizonyára az örömek közé tartoznak.

Hanem bezzeg jön aztán most egy csonó tröm. Ugy kell a kis Katiczának! Minek akarta megfogni a rákot?! Tessék! most már a rák fogta meg őtet. Nagy fájdalmi lehetnek a kis Katiczának, másként bizony el nem eresztette volna piros léggömbje zsinórját, mely most elröptül, és meg sem áll a felhőkig.

Annak a derék turistának a sorsa sem irigyelendő, ki ott mászik képünk jobb sarkán arra a meredek szik-lahegyre. A lelkit is kitzadja, mire fölér a tetejére.

Szilajságban telhetetlen paripa viszi hátán a meg-rökönödött vasárnapi gavallért, a kit ha most megkér-denénk, hogy ugyan hová tetszik lovagolni, hát alkal-masint azt felelné, a mit az egyszeri zsidó, hogy:

„Tessék megkérdezni a lovamat!“

Egy sorral alább Döbrögi bátyánk izzad a nagy „élvezetben.“ Kuglizik, s a milyen mérnöki figyelem-mel czéloz, kétszer-kettőre lehet venni, hogy úgy „le-vágja“ mind a kilencz bábút, mintha ott sem lettek volna. Annak pedig aztán ősi szokás szerint két liter bor, vagy pedig — a mi ilyen forróságban sokkal alkal-masabb — négy liter sör az ára.

Hanem az sem lehet ám valami nagyon kellemes meglepetés, mikor a családapa vasárnap összeszedi az egész familiát, megy velük a szabadba, s mikor épen legjavá-ban el volnának foglalva az áldott fris levegő élvezésével, csak előttük terem ám egy izmos bika, olyanfélét bögve, hogy „erre tilos a járás.“ Hogy meg vannak rémtülve! Hogy kapaszkodik rend- és rangfokozat szerint mama a papába, nagy fiú a mama szoknyájába, kis fiú a nagy fiúba, meg még a kis fiú mögött is ott rémtüldözik egy kis kisasszony, nem is számítva azt a két legapróbb cseme-tét, kik a papa meg a mama karján trónolnak.

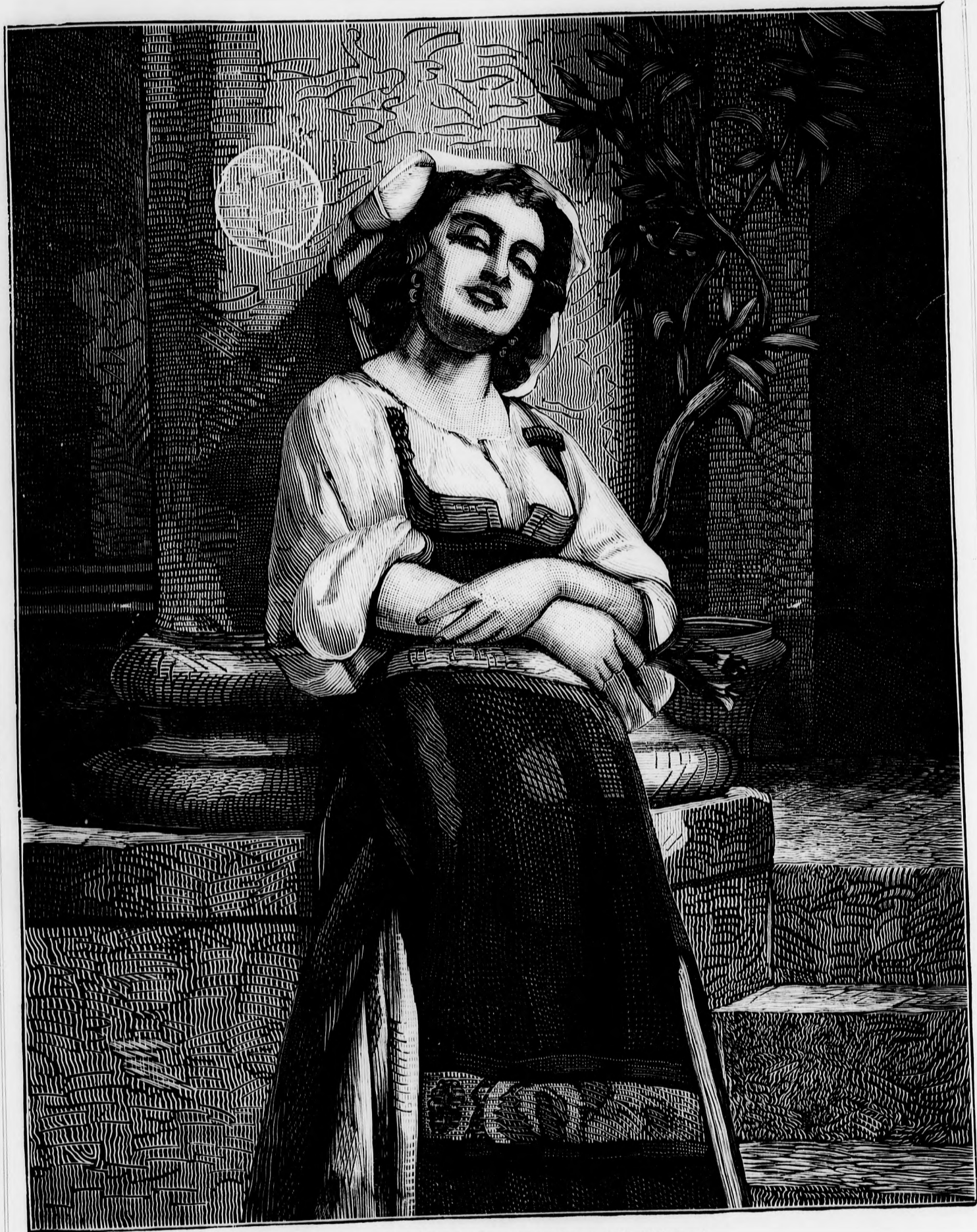
Épen egy ujnyival e rémséges jelenet alatt három vadászember élvezi a maga gyönyöreit. Egyikük alkal-masint a bugaczi jáger.

Eredeti jelenet! Öröm és tröm egyszerre. Mert bizony öröm ilyen forróságban a jó hús vízben lubicskolni, de annál kellemetlenebb aztán, ha azalatt meg jön egy csirkefogó, s gunyos vigyorgással viszi el a parton hagyott ruhát.

Séta, csolnakázás, s más ehhez hasonló dolgok szintén a nyár örömei, trömeinek koronája pedig egy váratlanul jött sebes kis zápor, mely ellen a legnagyobb esernyő is csak hiányos oltalmat nyujt.

Nyári képek. (Szövegét lásd a 87-ik oldalon.)

Dolce far niente! (Szövegét lásd a 87-ik oldalon.)

HÖLGY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónőinket, hogy a divat, női munkák, háztartás, szóval a nők munkakörébe vágó utasításokkal, közleményekkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Megbízásokat apróbb czikkeket, kézi munkákhoz szükséges dolgok stb. beszerzésére szívesen elfogadunk s pontosan teljesítünk minden díj nélkül.

A divat köréből.

1. és 2. sz. „Mercedes“-kendő fekete csipkéből.

A szép spanyol hölgyek által jelenleg különösen kedvelt divat az 1. és 2. számú képtünkön bemutatott fekete csipke-kendő, melyet tetszés szerint fej-, vagy válkendő gyanánt használhatni, s mely a nem rég elhunyt ifjú spanyol királyné emlékére „Mercedes“-kendő nevet visel. Ezen kendőhöz tetszés szerint három- vagy négyszögű csipke-fátyolt veszünk, melyet, mint képtünkön látható, szintén fekete csipke-szegélyzet díszít. A négyszögűt is kétrét, háromszög-alakra hajtva kell viselni, és pedig a kendő egy csücske hátul függ le, két csücskét pedig elül rózsával vagy mel'tüvel tűzzük össze.

1. sz. Mercedes-kendő fekete csipkéből. 2. sz.

szan függjön le. A főkötőt elöl háromsoros, egyebütt pedig egysoros czakkos csipke-szegélyzet díszíti. A többi díszítést széles, halványsárga selyem-szalag, s csinos mezej virágcsokor képezi.

4. sz. Főkötőcske fiatal hölgyeknek.

Ez igen csinos nyári főkötőcske formája szintén kemény túllból készül, melynek felső részére dús csokrot képezve jön a széles csipkeszalag, oldalára pedig halvány-rózsaszín és halványsárga rózsákból, valamint zöld levelekből összefűzött koszorú. A csipkének, valamint a koszorúnak is elhelyezése világosan látható képtünkön.

5. és 6. sz. Nyári ruha kék vászonból.

Az 5. sz. képen bemutatott ruha áll a szoknyából, tunikából és blous-derékből. E ruha sötétkék vászonból készül, a háromsoros plissétet többsoros varrás világoskék ezernával teszi díszesebbé, s ugy a plissétet, valamint a szoknyát, tunikát és derekot vörös vászonszegélyzet díszíti. A tunika a 6. számú képen látható. Ezen csak egysoros plissé van, hasonló

3. sz. Főkötő idősebb hölgyek részére.

E csinos nyári főkötőnek, mely különösen társaságokban megjelenésre alkalmas, alakját egy háromszögre kivágott kemény túll adja meg, melyet finom, fehér selyemtüllel borítunk be úgy, hogy az a főkötő felső részén dudorokat (puffokat) ké-

3. sz. Főkötő idősebb pezzen, s hátul elég hosszú hölgyek részére.

4. sz. Főkötőcske fiatal hölgyeknek.

5. sz. Nyári ruha kék vászomból.

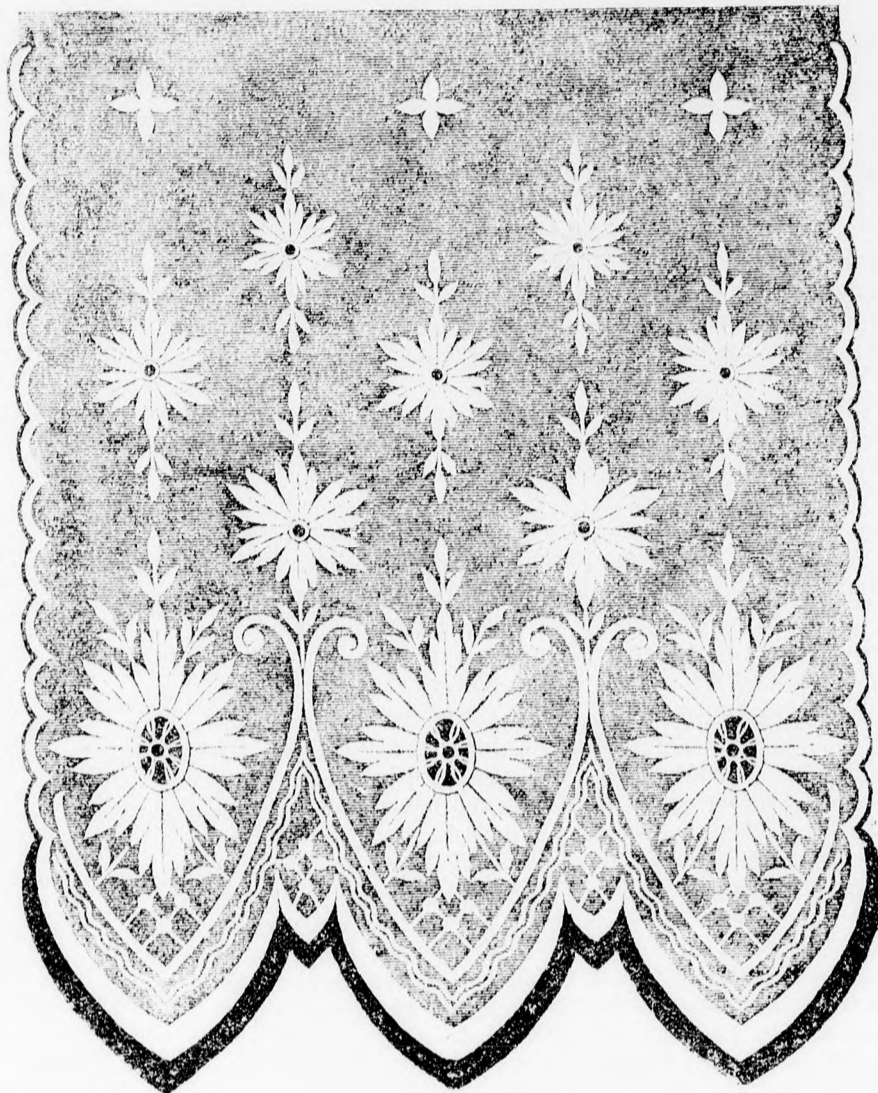

6. sz. Tunika az 5. sz. ruhához.

kemény canevaszt veszünk, melyet hatszögű alakra vágunk ki, aztán sötét- és világos-zöld vastag pamuttal a kézpüncön látható leveleket himezzük rá. Mikor a hímzés elkészült, az egészet valami keményebb alpra erősítjük, s zöld zsinórral szegjük be, vagy ha még díszesebbé akarjuk tenni, sötét- és világos-zöld rojtozattal szegélyezzük.

8. sz. Hímzés-minta nyakkendőhöz.

Múlt számunkban egy elegans, hímzett nyakkendőt mutattunk be szép olvasónőinknek. Most bemutatjuk ehhez a hímzésmintát is természetesen nagyságban. Mint említettük, rózsaszín selyem-szalagra himezzük fehér selyemmel a jelenleg bemutatott mintán világosan látható virágokat és arabeszkeket.

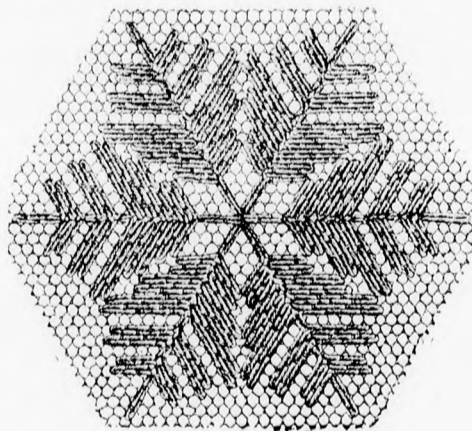
8. sz. Hímzés-minta nyakkendőhöz.

kiállítású a főnébihöz. A plissék fölött, valamint a derékon is látható virágos díszítés vörössel és világoskékkel himeztetik. A derék alja, valamint ujjai keskeny plissé-szegélyzettel vannak ellátva. E ruha különösen nyulánk, karesű termetű hölgyeknek ajánlható.

Kézi munkák.

7. sz. Tálca virág-vázák, lámpa stb. alá.

E tálcza készítéséhez nagyszemű

7. sz. Tálca virág-vázák, lámpa stb. alá.

A csipke története.

Hogy a csipke mily régi találmány, nem határozható meg egész biztosan. Állítják ugyan, hogy már a régi görögök és rómaiak is ismerték volna a csipkét, az újabb kutatások azonban földertették, hogy csak a hímzést ismerték. Annyi bizonyos, hogy a hímzés sokkal régebb eredetű, mint a szövött csipke; s e hímzések is eleinte csak egyházi ruhák díszítésére használtattak. A hímzés készítése annyi időbe és fáradságba került, hogy ilyeneket magasabb rangú nők és apácák csakis Isten tiszteletére, templomi használatra készítettek. Kereskedésbe ily fáradságos és időrabló munka roppant áránál fogva alig jöhetett, legalább ezt semmi adat sem bizonyítja.

Az első hímzett csipkék Olaszországból, különösen Genuából és Velenczéből származtak, s készítésük is innen terjedt előbb Francia-, majd Németországba.

A szövött csipkék készítmódját Németországban találták fel, még pedig a monda szerint bizonyos Uttmann Borbála nevű asszony, ki 1575-ben halt meg, 64 gyermeket és unokát hagyva hátra.

A keleti csipkék alakjukra és kiállításukra nézve sajátosságok. Részben himezve, részben szöve vannak. Miután a keletiek mindenben a tarkát, rikítót szeretik, csipkéik is többnyire rikító, tarka színűek, aranyszálakkal átszöve, melyek a csipkében gyönyörű rajzokat képeznek.

Svédország is igen érdekes csipkéket szolgáltat. Ezen Darlekarlienből származnak, hol a nők mellékfoglalkozás gyanánt űzik a csipkekészítést, leginkább saját használatukra.

Egyike a legfinomabb csipkének a brüsseli, mely az egész világon el van terjedve, s nagy kedveltségnek örvend. A rajzai ennek is gyönyörűk, finom kivitelűek.

A csipkekészítés Oroszország némely vidékein is meglehetősen el van terjedve, de itt is csak mint házi mellékfoglalkozást űzik, saját használatra.

Olaszországban, hol egykor Genuából és Velenczéből a legszebb csipkék kerültek kereskedésbe, a csipkekészítés most már csak házi-ipart képez, de az olasz nők még mindig gyönyörű csipkéket készítenek a régi olasz csipkék alakjára.

Olaszországhoz teljesen hasonló Spanyolország és Portugallia csipke-ipara is.

Közel száz éve, hogy az első csipkeszövőszéket föltalálták, s 46 éve, hogy az u. n. Robinet-gép, melyen a legfinomabb csipkék állíthatók elő, föltaláltatott; hanem azért a kézi gyártás is föltartotta magát, mint házi foglalkozás, s nem kis virágzásnak örvend.

A spanyol legyező nyelv.

Sok dolog van, a mit óhajtanánk valakinek tudtára adni, de vagy nem akarjuk, vagy nincs is alkalom azt szóval elmondani. Hogy ezen a hiánynon segítve legyen, a leleményesség többféle módot igyekezett föltalálni, s sikerült is

A legyező, mely oly jól illik szépeink kezébe, s mely eredetileg csak hűsítésre használtatott, szintén egyik közvetítője lett a gondolatoknak, egész kis postás lett belőle.

A leleményes spanyol hölgyeké az érdem, hogy a legyezőnek ily célra való használhatóságát fölfedezték, ők a legyező nyelv föltalálói, mely lassankint a legnagyobb tökélyfokot érte el, s az egész világon elterjedt.

A legyezőnyelv többször volt már ismertetve, azonban sohasem egész terjedelmében, s így kedves szolgálatot véltünk tenni szép olvasónőinknek, midőn az eredeti spanyol legyezőnyelvet egész terjedelmében megismertetjük.

A legyezőnyelv használata sokkal egyszerűbb és könnyebb, mint bármily más ily titkos nyelv, mert a legyezőnek különféle tartása és alakítása által a legkülönbélebb gondolatokat, üzeneteket kifejezhetjük. Az egyes gondolatok és üzenetek tudtuladása a legyező által, következőleg történik:

1. Jőjj ide hozzám! A zárt legyezővel maga mellé mutatni.
2. Levélben tudósíts! A zárt legyezőt megfordítva, azzal bal tenyerünkre irunk.
3. Légy hallgató! A legyezővel a bal fület egészen befödjük.

4. Kész vagyok menyasszonyoddá lenni. A nyitott legyezőt lassan összecsuksukjuk.

5. Elutazom. A zárt legyezőt ruhánkon lefelé csúsztatjuk.

6. Örökre hű maradok hozzád. A legyezőt, mint eskünél a kezét szoktuk, az ég felé tartjuk.

7. Haragszom rád. A zárt legyezőt megfordítva két kezünk közt tartjuk.

8. Szeretlek. A zárt legyezőt jobb kezünkben tartva, azzal szívünkre mutatunk.

9. Vigyázzóbb légy! A zárt legyezőt balkezünkben tartva, azzal az illetőt fenyegetjük.

10. Komoly szándékod van? A zárt legyezővel a másik kézen levő gyűrűre mutatunk.

11. Ne légy oly hideg! A zárt legyezőt jobb kezünkben ide-oda mozgatjuk.

12. Levélben tudósítlak. A zárt legyezőt úgy tartjuk kezünkben, mint a tollat szoktuk, s úgy teszünk, mintha ruhánkra íránk.

13. Hihetek-e szavaidnak? A zárt legyezőt bal könyökünkhöz érintjük.

14. Megvetlek. A legyezővel hátra mutatunk.

15. Rokonszenvezek veled. A legyezőt átadjuk az illetőnek.

16. Igen. A legyezőt egészen szétnyitjuk, s bal kezünkkel jobb arcunkhoz tartjuk.

17. Nem. A nyitott legyezőt jobb kézzel a bal arcához tartjuk.

18. Bizalmatlankodom. Zárt legyezővel ruhánkat veregetjük.

19. Mindig rád fogok gondolni. A zárt legyezőt huzamosan szemléljük.

20. Becsüllek. A zárt legyezőt úgy tartjuk kezünkben, mint egy kormánypálczát.

(Folytatjuk.)

Néhány szó a kezek ápolása ügyében.*)

T. szerkesztőség!

„A Család Lapja“ egyik utóbbi számában utasítás adatott a kezek ápolását illetőleg. Legyen szabad erre nekem is egy kis észrevétele tennem. A mód, melyet „A Család Lapja“ ajánl, kétségkívül nagyon jó és célszerű, csak hogy követése nem mindenkinek lehetséges, mert különösen mi, vidéki nők, nem igen tarthatjuk ám órahosszakig keztyűben a kezünket, mert hogy is venné ki magát, ha mi kisvárosi és falusi nők, kik magunk sütünk-főzünk, magunk sütjük a kenyeret, de még ha a cseléd mással van elfoglalva, a fejest is elvégezzük: mondom, hogyan venné ki magát, ha nagy keztyűsen állnánk a tűzhely mellé, vagy keztyűsen dagasztanánk? hát varrást, kötést hogy végeznénk keztyűs kézzel?

Hanem szabadjon valamit ajánlanom, minnek célszerűségét magam is tapasztaltam, s mit különösen a házi dolgokkal elfoglalt nőknek ajánlhatok, ha kezüket a dolog mellett is finoman akarják tartani. Tartson az illető mosdószekevényén egy edénykében tiszta, sötétlen vajat, vagy sertészsírt, s abból minden mosdás előtt egy bab- vagy kukoricaszem nagyságút dörzsöljön szét a kezén addig, míg bele melegedett, ekkor aztán mossa le hideg vízben olyan szappannal, a milyennel rendszeren mosdani szokott. Én közönséges keserű mandola-szappant használok, s ezt bátran ajánlhatom bárkinek. Ily módon aztán a munka mellett is finom, puha marad a kéz.

..... y s.

*) E levelet egyik t. olvasónőunktől vettük, s az általa ajánlott módot ajánljuk t. olvasónőink figyelmébe.

A bugaczi jáger valósággal megtörtént vadászkalandjai.

— Saját elbeszélése nyomán. —

Micsoda? Ti még azt mondjátok, hogy az állatoknak nincsen logikájuk? Van biz azoknak, de még mekkora! Majd mindjárt megismertetem veletek a vaddis. n. logikát. Kukoriczatöréskor lesz tizenhat esztendeje, hogy egy nagy hajtóvadászaton voltam. Valahogy elmaradtam a ezimboráktól, ott szorultam éjs. akára az erdőben. No mondok, most már itt alszol ám Miska! Nem is sokat gondolkoztam, el voltam fáradva kutyául, mint az a nyúl, a kít harmadfél óra hosszúáig kergetett a nevem hallása. Kapom magam, leteszem a puskám egy fa alá, aztán magam is szépen mellé feküdtem. A másik minutában már úgy aludtam mint egy bunda. Nem is ébredtem föl, csak mikor a nap már a hasamra sütött. Kidörzsölöm a szememből a Morfejust, körülnézek, hogy mondok mi ujság a világban, hát szent Herkópáter! mit látok? Mellettem alig két lépésre ott alszik nagy lelki nyugalommal egy akkora vaddisznó, mint a két esztendős tinóm odahaza. Nini! mondok, hát ennek miféle kurázsiz szállott a keblibe?! Ezenközben ókelme is fölébred, ő is kidörzsöli a Morfejust a szemiből, aztán nagy megelégedéssel körültekint. No mondok, mekkorát ijed majd ez, ha engem meglát.

Hát azt hiszitek, hogy megijedt az ebadta? Nem a! A legnagyobb kommoditással föltápáskodott, nagy vigyorogva rám nézett, aztán eldisznólábolt onnét. Hanem a szemiből egyszerre kiláttam a gondolatját, s megtudtam magyarázni, hogy mert mellettem aludni. A legemitenesebb disznó-logika volt az. Ókelme ugyanis, hogy hozzám vetődött, meglátta a horgas orromat, azt gondolta, hogy zsidó vagyok, s így gondolkozott magában:

„Ez itt egy zsidó, ergó nem eszik disznóhúst. Ha nem eszik disznóhúst, akkor nincs is rám szüksége. Ha nincs rám szüksége, akkor nem is fog lelőni. Ha nem fog lelőni, akkor nem is kell félnem tőle. Ha nem kell félnem tőle, akkor én bátran itt alhatok mellette.“

S úgy is tett. Ilyen hatalmas logikája van a vad-disznónak. Persze hogy ilyen logikus disznót bántani halálos véték lett volna. Éredj mondok, elj boldogul!

Azt már tudjátok, hogy hogyan kell nyúlat fogni tubákkal, hanem van a nyúlfogásnak egy még könnyebb módja is, azt is a tulajdon prakszisomból tudom Tavaly télen jutott valami eszembe, s no mondok, megpróbálok a dolgot

Egyik este kiviszek magammal egy szál gyertyát a mezőre, ott leszúrtam a hóba, meggyújtottam, én meg közel oda meglapultam egy árokban, pipára pöffintetem, s úgy vártam, hogy hogy sül el a komédia.

Hát a hány nyúl csak volt közelben, valamennyinek szemébe tűnt az égő gyertya. Mi lehet a?

„Bizonyosan valami illuminált káposztafej“, mondja az egyik.

Arra aztán valamennyi odajön, körül fogják a gyertyát, s nézik szörnyű bámulattal, hogy hát mi a? A balikok addig-addig néznek a gyertya világába, hogy egyszer csak könybe lábad a szemük, valamennyi elvakul, úgy támolgyotak ott mint a vak koldusok. No persze hogy gyerekjáték volt vagy tízet összefogdosni, s vinni haza nagy glóriával.

Hol a gyufa?

Meglehetősen felmagasztalt állapotban ment haza B. Dani késő éjjel. Gyertyát akart gyújtani, de nem találta a gyufát. „Már látom — dörmögé bosszúsán — gyertyát kell gyujtanom, hogy megtalálhassam azt az átkozott gyufát.“

Mit nem tesz egy „h“ betű.

Átkozott rossz bizonyítvánnyal ment haza a diák az esztendő végén. Az apja csak nézi egy ideig nagy búsan, aztán így szól nagy elkeseredéssel:

„Nem bizonyítvány ez édes fiam, hanem bizonyítvány.“

Kisebbités.

Sértő szavakkal illette valaki a bírót a korecsmában. A többi közt azt is mondta rá, hogy borjú. A bírónak fülebe ment a dolog. Maga elé idéztette az illetőt, s ráförmedt:

„Hallja-e kend! hallom, hogy kend azt mondta rám, hogy én borjú vagyok. Jövöre kikérem magamnak, hogy engem mások előtt így kisebbitsen!“

Az álmok világa.

Ugyan van-e valaki, ki még nem törte a fejét azon, hogy micsoda tulajdonképpen az álom? Azoknak a száma is nagyon csekély, a kik az álmot csak egy egész közönyösen veszik, s jóval nagyobb azoké, kik az álomnak jelentőséget tulajdonítanak. Kire nincs jó vagy rossz hatással, ha jót vagy rosszat álmodik? Nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy az álom kisebb-nagyobb mérvben mindenkire van valami hatással, s míg a kellemes álom kedvet ad, örömet szerez, a rossz álom elkedvetlenít, lehangol bennünket.

A nőknél az álom különösen nagy szerepet játszik, s talán nem túlzunk, ha azt állítjuk, hogy a nőknek egyik legkellemesebb multságuk, ha egymás közt összejöve elbeszélnek, kit mit álmódott, s igyekeznek kitalálni, mit jelenthet ez vagy amaz álom.

Egy skót tudósnak, Dugald Stewartnak kedvenc tanulmánytárgyát képezte az álom fejtegetése, s buvárlatainak valóban becses adatokat köszönhetünk az álomra vonatkozólag. Stewart a többi közt ezeket mondja:

„Alvás közben egy hiányzik: az akarat uralma. Sokszor akarnánk álmunkban például repülni vagy valamit megfogni. Akarnánk, de nem tudunk. Az akarat ilyenkor elveszti hatalmát a test fölött. Ép így van a lélek fölötti uralmával is. Az ébrenlét vagy teljes tevékenység állapotában a lélek saját tetszése szerint rendezí gondolatait, követhet bármely önmaga által választott tárgyat. Az akaratnak ez az uralma azonban alvás közben megszűnik. Az akarat ekkor is szeretne ugyan parancsolni, de nincs kinek. Nincs hatalma sem a test, sem a lélek fölött. Ilyenkor valami dolgot csak akkor akarhatni vagy kívánhatni, ha ez a dolog épen jelen van. Mert hogy foglalkozzék a lélek távollevő tárggyal? Egy tárgyról a másikra lehet ugyan átmenet, ha a tárgyak egymással társíthatók. Mert semmi sincs egészen egymagában elkülönítve, minden láncolatban áll egymással. Az arezkép emlékeztet az eredetire, a hang az alakra stb. Ez eszmétársulások egész a végtelenségig szaporodhatnak, s az akaratától teljesen függetlenül hatnak rájuk. De a léleknek van fölöttük hatalma, s tetszése szerint választhat a fölmerült tárgyak közt, melynek aztán hosszabb időz. De már most ha a jelenség álommá válik, megszűnik pusztán jelenség lenni, s mintegy hisztnek valódiságában. Ezt egy meglehetősen merész, de egyszerűsmind nem alaptalan föltevés magyarázza meg. Valahányszor valami távollevő dolog lebeg lelkünk előtt, a lélek azt egészen maga előtt képzei. Ha például valami barátom vagy ismerősöm nevének említésénél magam előtt képelem az illetőnek alakját, hallani vélem hangját, s fölkiáltok: én látom, hallom őt, — e szavakat tulajdon értelmükben kell venni, mert ugyanazt fejezik ki, a mit akkor fejeznének, ha az illető barát vagy ismerős csakugyan ott volna. De mindjárt aztán élenkebb benyomások zavarnak meg csalódásomban, s a csalódást magam is fölismerem. Ha már most azt vesszük, hogy alvás közben az akarat elveszti uralmát lelkünk fölött, meg van magyarázva, miért leszünk csalódásunk játéka, s miért ajándékozunk csupán képzelt dolgoknak azt a bizalmat, mintha azok csakugyan valók volnának. Miért van az, hogy az ébredés után majd emlékszünk álmunkra, majd meg elfeledjük azt? Az emlékező tehetség szorosán összefügg a figyelemmel. Minél jobban megfigyeltünk valamit, annál jobban emlékszünk az. Így emlékezünk aztán az álmunkban a lélek által jobban megfigyelt dolgokra, míg a kevésbé megfigyelteteket feledjük.”

Igy beszél Stewart az álomról, s ez elvekkkel más tudósok is sokat foglalkoztak, a mi ismét újabb eszmecseréket szült.

Minden álmot híven kell részletezni, s akkor senkinek sem lesz nehéz azt visszavezetni eredetére.

Lássuk e visszavezetést részletesen.

Az első benyomások hatása. Aristoteles azt mondja, hogy a gyermekek éltük első éveiben nem szoktak álmodni, s az csak a negyedik és ötödik évvel kezdődik. „E korban — mondja — a gyermekek igen élénken álmodnak.” Ezt a megfigyelést onnét lehet megmagyarázni, mert a gyermekeknek első éveikben igen nehéz az alvás állapotát az ébrenlététől megkülönböztetni. Rájuk nézve minden egyforma. Azon dolgok, melyek először életükben mélyebb benyomást tesznek rájuk, élenkebben megmaradnak emlékezetükben is. Én alig voltam túl a 4 éven, midőn egyik kis játszótársamról valami nagyon szomorút álmódtam. Ez álom oly nagy benyomást tett rám, oly élénken foglalkoztatott, hogy soká nem tudtam feledni. Bizonyosága annak, mily élénk benyomást tesznek a kora gyermekkor álmai. Huber, ki 18 éves korában megvakult, késő vétségében azt beszélte, hogy sohasem álmódott oly dolgokról, melyek vak állapotában fordultak elő. Álmainak tárgya mindig abból az időből való volt, mikor még látott.

Külső körülmények befolyása. Általában azt tapasztaljuk, hogy a dolgok, melyek bennünket alvás közben környeznek, álmunkra is befolyással vannak. Pár év előtt azt álmódtam, hogy egy folyóban fürdöm, melynek vize nagyon hideg. S mindamélt a legkellemesebb hőmérséket éreztem. Ezt kétségkívül az ágy melege okozta. Máskor álmomban egy macskát tartottam karomon, melyhez valami kérdést intéztem, s nagy bámulatomra a macska, nyávogásával az emberi hangot igyekezve utánozni, felelt kérdésekre. Mikor felébredtem, csakugyan egy macska nyávogott a közelben, s nagyon valószínű, hogy ez működött közre álomomnál.

Máskor azt hallottam álmomban, amint egy nő a kényeskedő gyermek nyafogását utánozza. E hangok igen kellemetlen hatással voltak rám, kértem a nőt, hogy hallgasson el, de ő csak tovább is ismételte ama kellemetlen hangokat. Végre fölébredtem. A hangok akkor sem szűntek meg, de most már fölismertem. A szomszédban lakó bádogos kalapácsütéseinek zaja hallatszott.

Ez esetek mind azt bizonyítják, hogy álmunkra a közelünkben levő dolgok, közelünkben történő események befolyással vannak.

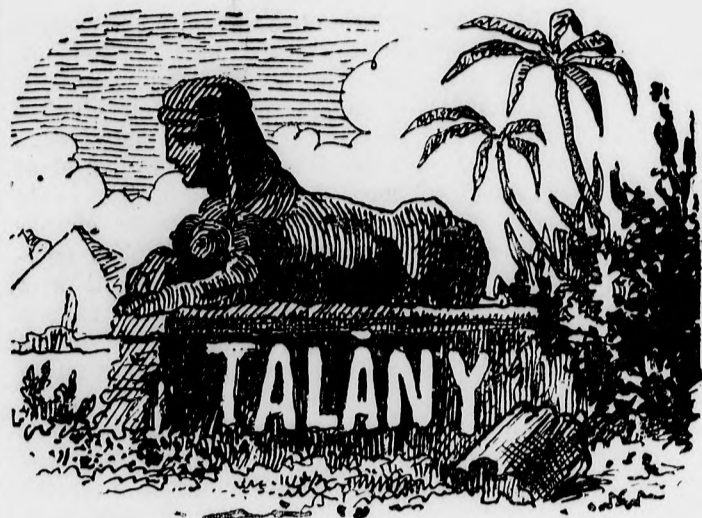
Álmok félalvás közben. Kiki tapasztalhatta már, hogy nemcsak mély alvás, de félalvás, ugynevezett szendergés közben is szoktunk álmodni, de ez álomképek valódiságában ilyenkor kételkedünk, sőt álmodunk egyenesen annak tudatában, hogy most álmodunk. Így egyszer ily szendergés közben azt álmódtam, hogy egy nagy asztal mellett ülök, mellettem pedig egy ismeretlen, ki kis idő múlva hozzám fordult, s valamit kérdezett tőlem. Én pedig álmomban ezt gondoltam: ugyan minek felelnék e kérdésre, mikor én most csak álmodom, s ez itt uellettem senki.

A habona befolyása Tévedéseink, csalódásaink okát annál is tanácsosabb kikeresni, mert ez ok ismerete majd mindig egyszersmind gyógyszer is szellemi gyöngeségeink ellen.

A mi leginkább előmozdította az álmok természet-fölöttiségében való hítet, azon körülmény volt, hogy több álom után valamivel később többé-kevésbé hasonló események történtek. A csodálatos és rendkívüli iránti előszeretettel mindjárt rámondta, hogy azt az álom előre jelentette, ime az álom beteljesedett.

Pedig hát abban semmi csodálatos nincs, hanem egyszerű véletlen, ha valami esemény többé-kevésbé megegyezik egy korábbi álommal, mert az álom egyszerűen az alvás közben is működő képzelem munkájának eredménye.

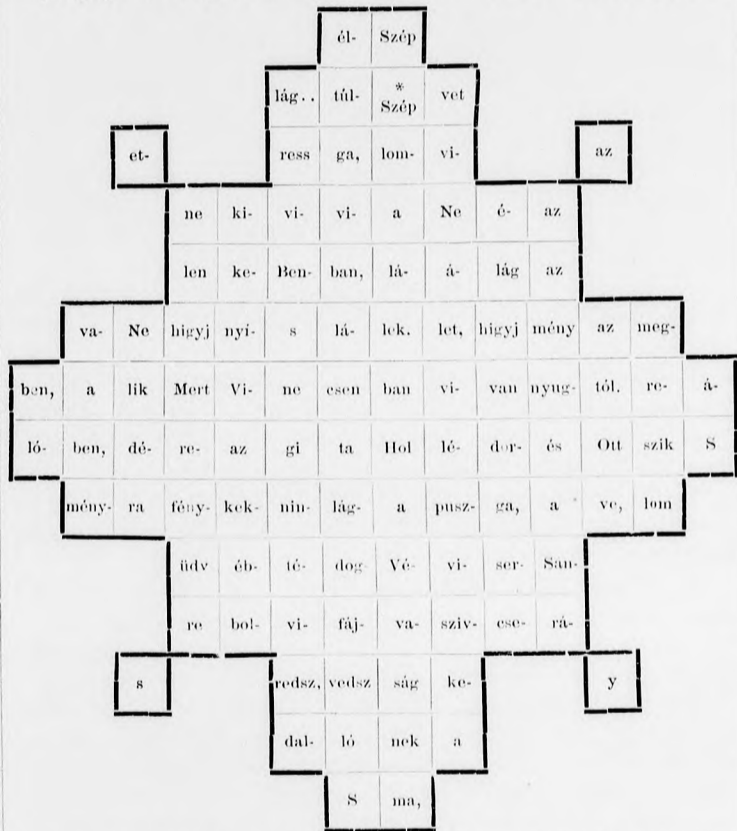
Dr. A.

Sakk-talány.

Kritsa Győzötől.

(Megfejtendő lógrások szerint. A kiindulási pont *-gal van jelölve.)

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma egy díszes aczélmetszelő műlap

Képtalány.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma egy díszes színnyomatú kép.

Számrejtvény.

Zombori Irmától.

- 5 2 Buzdításra használjuk.
- 7 5 5 7 } Ugyanegy női név két alakban.
- 5 6 5 7 }
- 3 4 2 1 7 Nagy úrnak sok kel; szegény embernek egy is megjárja.
- 5 6 Akkor mondjuk, ha mutatunk valamit.
- 3 4 7 1 Ezt minden ruhával tenni kell.
- 3 4 6 5 Ezzel minden bir.
- 1-7 Mostanában ugyancsak sokat beszélnek róla.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma: egy csinos fényképalbum.

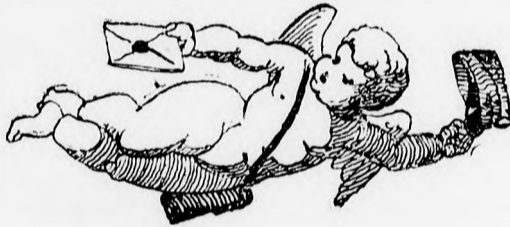
(Megfejtések a 9-ik számban.)

(A megfejtők nevei közöltetnek.)

A talányfejtéseket illetőleg sok olvasónk óhajának eleget kívánván tenni, a megfejtési határidőt a jelen számtól kezdve 3 hétre teszszük, ami sokkal czélszerűbb is, mert így mindenkinek elég ideje marad a kényelmes fejtegetésre és beküldésre. Ki kell azonban jelentenünk, hogy most már e háromheti határidőn túl érkező megfejtések sem névközlésre, sem jutalomra igényt nem tarthatnak.

Ehhez képest a 4-ik számunkban foglalt talányok megfejtését jövő számunkban közöljük.

Szerkesztői üzenetek.

„Berukkoltunk Boszniába hopp!” Kár, hogy magát is nem mobilizálták, s nem állították örökös strázsára Boszniának valamelyik sziklahegyére, hogy ne maradt volna itt levegőt rontani lantja recsegtetésével. — **D. S. Szeged.** Köszönjük szíves érdeklődését. Talán meg sem érdemlünk ily fényes dícséretet. Hogy t. olvasóinknak minden tekintetben való kielégítése főtörkövünk, magától értetődik. Innen-onnan legyőzzük már azokat az elkerülhetlen u. n. „kezdett nehezségeit”, a melyekkel bizony nekünk is meg kellett birkóznunk. — „**Bordal.**” Olyan bor mellé, mint a minőt itt Pesten kapni, meg csak megjárja; hanem olyan bor, mint önöknél terem, már egy kissé csak különb bordalt érdemel. — **K. L. Debreczen.** Kegyed a választ sürgeti levelére. Gondolja meg, mily sok levélre kell választ adni, s hogy valamennyire egyszerre válaszolni nincs elég terünk. Legyen türellemmel, minden egyes levélre sor kerül. — **B. B. Kolozsvár.** Köszönjük, Közölni fogjuk. — **K. Ernő.** Bosznia. Leveledet örömmel vettük s azonnal nyomdába adtuk. Minél gyakrabban, a lapot meg a „lénungot” útnak indítottuk. — „**Ifjú s máris öreg vagyok.**” És ön ezt még érdemesnek tartja a megéneklésre? Köszönje velünk született jószívűségünknek, hogy eltitkoljuk az ön kiletet, megaggastyánosodott fiatal ember. — **Sz. G. Ócsa.** A gyamítás helyes. Igenis azok vagyunk, a kiknek tetszik gondolni. Köszönjük az újabb küldeményt. „Sári néni” olyan derek teremtés, hogy megérdemli, miszerint lerajzoltassuk. Át is adtuk már buzgó művésznöknek, ki félig valósággal kibújt a bőreből örömeiben. Csak nagy nehezen tudtuk visszaszorogatni. A kilátásba helyezett látogatást örömmel várjuk, addig is első osztályú üdvözet! — **V. E. Vác.** Megkapta-e Nagysád előleges értesítésünket? — **D. K. Budapest.** Szomorú dolog az de nagyon, ha egy olyan fiatal ember mint ön, életuntágról versel. Ne írjon ön több verset, s kilátása lehet, hogy megjön az elvesztett életkedv. — **B. L. Komárom.** A héten élő ajkak fogják átadni, a mit különben rendszerint szoktunk üzengetni. Értjük Cs. ur ajkait, kivél hogy megismerkedhetünk, őszintén örvendünk. Az igerteket várjuk. — **Több levélre és több kéziratról a jövő számban.**

A HIRNÖK.

1878.

„A CSALÁD LAPJA” rendes melléklete.

6. sz.

Teljeszámú példányokkal — az első számtól kezdve — még szolgálhatunk.

Politikai hírek a hazából.

Az új képviselőház.

A követválasztások a hét elején országsszerte megindultak, a választókerületek nagy része meg is választotta már képviselőjét. A hét legnevezetesebb eseménye — a választásokat illetően — Tisza Kálmán bukása Debreczenben, ki fölött Simonyi Ernő győzedelmeskedett 72 szótöbbséggel. Maga a kormánypárt különben nagy többségben van, amint ez alább, az új képviselők névszerinti közlésénél kitűnik. A főváros két kerülete: a belváros és Ferencváros még nem bir képviselővel. A belvárosban Királyi, Havas és Irányi közül egy sem nyervén abszolút többséget, a két többszavazatot nyert jelölt: Havas és Királyi

közt e hó 23-án új választás lesz. Ugyancsak ekkor lesz a Ferencvárosban is Thaly Kálmán függetlenségi és Steiger kormánypárti jelöltek közt. A harmadik jelölt: Wodiáner, az első választásnál megbukott.

Az eddig megválasztott képviselők pártállásuk szerint következők:

Szabadelvűek:

Baja: Latinovics Gábor.
Békkés-Csaba: dr. Szeberényi G.
Bereczk: Gábor Péter.
Budapest; I. ker. Pauler Tivadar.
" II. ker. Kerntler Fer.
" III. ker. Ivánka Imre.
" V. ker. Wahrmann Mór.
" VI. ker. b. Podmaniczky
Erzsébetváros: gr. Péchy Mánó.
Kolozsvár: I. ker. Bokross Elek.
" II. ker. Péchy Mánó.
Komárom: Ghyezy Kálmán.
Kézdi-Vásárhely: Nagy Gábor.
Marosvásárhely: I. k. Knöpfler V.

Oláhfalú: Ugron Ákos.

Pozsony: I. ker. Szilágy József.

" II. ker. Hosztinszky J.

Szamosujvár: Jakab Bogdán.

Abaujmegye: szikszói kerületben Péchy Tamás.

Alsófehérmegye: alvinezi kerületben Baresay Ákos, marosujváriban b. Kemény Géza, nagy-enyediben b. Kemény Gábor.

Bács-Bodrogmegyében: bácsalmási kerületben b. Rudics József, apatini-ban Schmausz Endre, hódáságiban Rónay István, kulpiniban Dimitrievics Milos, ó-becseiben Popovics Vazul, ó-kanizsaiban Zako Sándor, tovarisovai-ban Funták Sándor, ujverbásziban Kármán Lajos.

Besztercze-Naszódmegyében: beszterczeiben Hoffgráf Jakab, naszódbiban Tanárky Gedeon.

Csanádmegyében: nagylakiban Szeberényi Andor, battonyaiban Végh Aurél.

TÁRCZA.

A verduni szüzek tragédiája.

— Kép a francia forradalomból. —
Vajda Viktortól.

A világtörténet gazdag forrása kimeríthetetlen, s a legügyesebb kutató is úgy jár vele, mint a felületes tanuló, ki könnyelműségében elhiti magát, és szüleiével, hogy tudja lezékéjét, holott még csak szorgalmas és behatóbb tanulás után sajátíthatná el igazán azt, a minek birtokával már is kérkedni merészkedik. Tanuljuk a történelmet, s csakhamar ismét elfeledjük, vagy legalább csak korszakalkotó vonásait őrizzuk meg elménkben. Pedig ki állíthatná, hogy a világot közvetlenül kormányzó dolgokon kívül is nincsenek események, melyek figyelmünket megérdemlik, s az emberi elme és kedély működését felhívják?

A nagy francia forradalom bizonyára oly világrázó fordulatot alkotott kisebb s nagyobb mozzanataiban, hogy mindenki, ki a műveltségére csak valamennyire is számot tart, foglalkozni szeret vele, s ha gondolkozni tud egyszerűsége, rugóit is kutatja. Hanem itt is úgy vagyunk mint a világtörténettel: általánosabb vonásaiban ismerjük csak, míg részletei homályban fekszenek előttünk. S ki merné ismét

tagadni, hogy épen részleteiben legérdekesebb s legtanulságosabb az? Tényekkel és emberekkel ismerkedünk, s ez emberek nem vonulhatnak el előttünk anélkül, hogy alakjuk kioltathatatlannal ne vésődjék emlékezetünkbe. Itt is, ott is megtaláljuk az okokat, melyek a főbb események létrehozására közreműködtek, s e tények fonálán aztán megalkothatjuk magunknak a képet, mely az egészről visszatükröződik. A francia forradalom kisebbrendű eseményei közepett alig ismeretlenebb és érdekesebb valami a verduni köztársasági várparancsnok és a verduni szüzek történeténél.

A legnagyobb német író és költő művecskéjét olvasván, mely a németek múlt századi franciaországi hadjáratát tárgyalja, különösen lekötő figyelmet ama részlet, mely az épen érintett történetre vonatkozik.

Az ifjú köztársaság háborúban állott az egész világgal, vagy legalább bizalmatlanságot idézett elő világsszerte, s legelsőben a poroszok és osztrákok voltak azok, kik jónak látták megpróbálni a monarchia visszaállítását, s a Bourbonok visszahelyezését a francia trónra, ha mindjárt karhatalommal is. A fiatal köztársaság is talpon volt azonban, és tábornokaival csakhamar kiverte a toladókat s az egész inváziót.

A poroszok mindazáltal Verdu-

nig jutottak, s itt kezdődik sorunk. Mert a köztársasági helyőrség parancsnoka Borpér (Beurepaire) utolsó csepp vérig akarta védelmezni a várat, s készen várta a halált. A polgárság azonban más gondolt, s elhatározta feladni a várat a poroszoknak, kik saját királyukkal élükön nem mint ellenség, hanem mint a rend és a királyság helyreállítói akartak szerepelni, a mi nem gátolta őket abban, hogy szokások szerint raboljanak, s éhes gyomrukkal mindent felfaljanak, csak úgy mint az 1870-iki háborúban. A mindenfelől szorongatott várparancsnok tehát megjelent a városházán, s engedve a polgárság követelésének, maga is beleegyezett a vár feladásába. Szabadelvű, szabadságszerető ember, szóval igazi republicanus volt, s nem vonható kétségbe, hogy a város a polgároké, kik ennélfogva szabadon rendelkezhetnek vele. Aláírta az átadási feltételeket; de hogy lelke sugallatát és köztársasági elveit megőrizze és tett esküjéhez hű maradjon, ott a tanácskozás színhelyén pisztolyt vett ki a zsebéből és agyonlőtte magát. Oly tett, mely noha öngyilkosság, nagyban különbözik a fájdalom! most annyira elharapózott és semmivel nem igazolható rút öngyilkossági kórtól.

A poroszok aztán csakugyan bevonultak Verdun várába, a porosz királyllyal élükön, 1792. szept. 3-án, s

Csikmegyében: esik-karosfalvai kerületben Gál Endre; es.-sz.-mártoniban: Balázs Lajos, csik-szeredaiban: Mikó Bálint; gy.-szt.-miklósiban: Sánta Lajos.

Esztergom-megyében: dorogi kerületben: Andrassy Gy.

Fehérmegyében: bodajki kerületben Szögyéni László.

Jász-Nagykun Szolnokmegyében: szolnokiban: Kövér Károly; t.-szt.-miklósiban: gr. Szapary Gyula.

Kolozsmegyében: bánffi-hunyadi kerületben Lászy Lajos; gyaluiban: gr. Bánffy Béla; kolozsiban: Elekes György.

Liptóme gyében: liptó-szent-miklósi kerületben: Matuska Péter.

Maros-Tordamegyében: ákosfalva-kerületben: Bothos Kálmán; geryeszegiben: Deésy Sándor; marosvásári helyiben: Jeney József; szászrégeniben: b. Kemény Kálmán.

Mosonmegyében: magyaróvári kerületben. gr. Zichy Ferraris Viktor.

Nagyküküllőmegyében: köhalmi kerületben Bacan József; segesváriiban: Fabriczius Károly; szentágotaiban: Bauszern Guidó.

Nógrádmegyében: balassa-gyarmatiban: Szontagh Pál; losonciban gr. Forgách Antal; szirákiban: Plachy Tamás.

Nyitra megyében: galgóciban Ocskay István, nagytapolcsányiban hg. Odeschalch Gyula, nyitraiban Tóth Vilmos, privigyében Krajesik Ferencz, szakolezaiban Mezey Ferencz, zsámbokrétiben Zsámbokrétthy József.

Sopronmegyében: nagymártoniban Michl Jakab.

Szolnok-Domokamegyében: a bethleni kerületben Bethlen András, magyarláposiban Simó Lajos.

Torontálmegyében: bánátkomlósiban: Gödel Károly; nagyszentmiklósiban: Vécsey Tamás; pancsovaiban: id. gr. Ráday Gedeon; párdányiban: Csávossy Béla; b.-sz.-györgyiben: ifj. Kiss Miklós; törökkanizsaiban: Sváb Károly; zichyfalvaiban: Dániel Pál; zombolyaiban, Hieronymi Károly.

Trencsénmegyében: baáni kerületben: Andaházy Pál; bittseiben Urbanovszky Ernő; illavaiban Baross Gábor; vágúj helyiben gr. Csáky László; trencséniben Marsovszky Jenő; vág-beszterceiben Szitányi Bernát; zsolnaiban Pongrácz Lajos.

Turócsmegyében: sztubnyai kerületben b. Révay Simon.

Udvarhelymegyében: Székelyudvarhelyi ker. Tibád Antal.

Ungmegyében: nagybereznai ker.: Mocsáry Géza.

Vasmegyében: felsőöri kerületben:

Ernuszt Kelemen; közsegiben Szájbeli Gyula; németujváriiban Ernuszt Sándor; rumiban Istóczy Győző; sásváriiban: Márkus István; szentgotthárdiban Széll Kálmán; szombathelyiben Horváth Boldizsár

Zemplénmegyében: a homonnai kerületben: Szirmay Ödön; mádiban Zalay István; terebesiben Vladár Ervin.

Zólyommegyében: breznóbányai kerületben: Lehoczky Egyed; szliácsiban: b. Radvánszky Béla.

Függetlenségi pártiak:

Békésen Irányi; Debreczenben Simonyi, Helfy és Baldácsy; Halason Mocsáry; Udvarhelyen Ugron és Orbán. Larkory Csákváron; Madarász Sárkereszturon; Vaálon Hollósy; Mezöturon Csávolszky; Királyi János Füleken; Kállay János N.-Kállón; Vitkovics Ny.-Bogdányban; Tornamegyében Lükő és Farkas; Hegedüs László Olasz-Lizskám.

Egyesült ellenzék:

Aradon Chorin; Szilágyi Dezső a Józsefvárosban; Gy.-Fejérváron Lukács Béla; Körmöczön Gyurgyik; Hazay Köbölkuton; Rózsahegyén Kajuch; Bereczky Nyarád-Szeredán; Scitovszky Nógrádon; Pulszky Széhenyben; Bereh-

gondolhatni, mily lakmározást vittek véghez, az eddigi hiányok- és nélkülözésekért is többenmü kárpotlást keresvén. A dinom-dánomnak vége nem volt; Verdun híres csemegéi és pompás liqueur-jei nagyban delectálták a porosz urakat, kik a jelen volt Góthe tanúsága szerint is ládászámra küldték haza a czukrosságokat és szeszeket annak megbizonyítására, hogy az ország, melyben zárán dokolnak, soha sincs szellem és édességek híján.

A lakosság nagyobb része bizonyára hön óhajtá a béke mihamarábbi helyreállítását, és úgy értesülvén, (noha később ellenkezőt tapasztalt) hogy a poroszok a béke angyalaként jelennek meg: a porosz király tiszteletére bált rendezett, mely pazar fényében vajmi szerencsésen tüntet fel a város gazdagságát, jó izlését s műveltségét. Tizenegy ifju leány, a város legszebb hölgye, fehérbe öltözve és virágokkal ékítve, ünnepélyes beszédekkel fogadta a királyt és pompásan megvendégelte. Noha sokan mérgezéstől tartottak, a porosz király bátran hozzálátott az evéshez és példáját a porosz tiszték is követték. Hogyan is gondolhattak mérgezésre, mikor az adományt a város legszebb leányai szolgáltatták! Miként is juthatott valakinek eszébe oly fondorlat, mely végső foganatában mégis csak a városra vetett volna

homályt, és megbélyegezte volna a szüzeket! A táncmulatság remekül folyt le, és az idegenek, kik gyanúperből vagy véletlenségből nem részesültek benne, nem győzték eléggé kifejezni sajnálkozásukat elmaradásuk felett.

S ki hitte volna mégis, hogy e táncmulatságnak oly keserűen igyák meg a levét azok, kik annak díszei s legfőbb ékességei valának?! Mert valósággal úgy lön.

A köztársasági hadak diadalmasan törtek előre mindenfelől, és rövid időn annyira kitakarodott valamennyi német meg porosz Franciaországból, hogy irtagnak valót is nehezen lehetett volna találni. Verdunt is csakhamar ismét birtokukba vették a francziák, és kezdetét vette a vizsgálat.

Ugyan miféle vizsgálat? — fogja kérdeni az olvasó.

A felelet nagyon egyszerű

A köztársasági szellem nem tűrheté, hogy egy idegen fejedelemnek, ki vérrel áztatta a baza földjét és a köztársaság megdöntésére fogott fegyvert, tömjénezzenek; nem tűrheté, hogy oly város leányai, melynek egyik fia a legnagyobb hősiséggel és legpéldásabb önfeláldozással tanuskodott köztársasági érzületéről, helyeseljék a hódító tettét, és mint később leendő anyák e bűnös véleményt továbbra mintegy magzataikban is táplálják.

A köztársasági kormány elrendelte a vizsgálatot. Mindazok, kik mint az ünnepély tervezői, rendezői, tényezői szerepet játsztak, kérdőre vonattak és példásan megbüntették. Legszigorúbb büntetés a tizennégy szüzet érte. Ezek maguk is bevallák, hogy a porosz királyt és legközebbi környezetét virágokkal halmozták el, dicsőíték és megvendégelték. Ezeknek halniok kellett! Volt felindulás és iszonyú izgatottság az egész városban meg környéken; a szülők s rokonok, a tisztelők s imádók mindent elkövettek az ártatlan szüzek életben maradásáért, hanem a megsértett köztársasági közérzetnek igazságot kellett szolgáltatni.

A legfiatalabbik közülök tizenhárom éves volt. Ez is halállal lakolt büncért, és a tizennégy szüsz külön sírba került, rettentő példájára azoknak, kik a köztársaságon árulást követnek el.

A későbbi engesztelő korszak aztán virágot hintett a szüzek sírjára. Mit tudták ők, hogy mit cselekednek, midőn a porosz királyt virágokkal fogadták? A köztársasági szigor, mint egyebütt, s mint Görögországban és Rómában, itt is megkívánta áldozatait a legszebb elv megőrzésére; de az emlékezet könnyet ejt és elgondolja, hogy a történet gyakran kéréllhetetlenül halad kitűzött pályája elé.

Észbe jutott, mily nagy hibát követett el azáltal, hogy Tom Spankert is magával hozta, holott főnöke megbízását egész titokban kellett vég-hajtania.

Úgy tett tehát, mintha már távozni akarna. Az ajkán azt mondta, hogy valami otthon felejtett, a miért most vissza kell mennie; Tom Spanker utána nézett, s látta, hogy a homályban a ház körüli ácsorog.

„Hohó! — gondolta Tom — itt valami rejlik a dologban. Jó lesz részen lennünk.”

Ő is távozott, de nem messze egy kapusög-leben meghúzódott. Innét látta aztán, hogy Dick Slingsby megint visszatért, s miután tirkésző tekin-tetet vetett körül, ismét besuhant a vendéglőbe.

Pár perc múlva azután két férfi jött, azok is betértek a vendéglőbe.

„Ezek az én embereim”, gondolta Dick, mi-dön a jövevényeket megpillantá.

A legközelebbi fejezetben látni fogjuk, csak-ugyan azok voltak-e.

Amnyit különben már most is elárulhatunk, hogy a két férfi egyike Bill Hasste, a főzögéső volt, a másik pedig Kötter, az a rejtélyes lovas, kivel Moreton Bella sctatovaglásra alkalmasával a parkban oly váratlanul találkozott.

„Akérmí legyek — mondá elgondolkozva — ha ez nem az én feketeruhás hölgyem volt.”

Nyolcz év óta, azon emlékezetes este óta a drezdai kertben — folyvást „feketeruhás hölgyé”-nek nevezte a rejtélyes nőt, kivel akkor találkozott, s kire olvasóink is még bizonynyal emlékezni fognak.

Azon este óta nem látta őt, nem is hallott felőle semmit. S most mégis elég volt egyetlen pillanat, hogy fölismerje.

Míg a mult emlékein gondolkozott, Dove lépett a szobába.

„Nos hát Tom — mondá kezeit dörzsölve, aztán egy falszekrényből egy palaczkot s poharakat vett elő — igyál egy pohár bort, hogy fölmelegdjél, aztán mondd el, mit hallottál a fiúról.”

Spanker ivott, aztán körülményesen elmondta az este látottakat és hallottakat.

Dove keresztbe fonta kezeit térdén, tekintetét a kandalló tűzbe mélyeszté, s figyelmesen hallgatta Tom beszédét.

„Tom — mondá nyomatékkal, midőn az írnök elhallgatott — a fiút azonnal vissza kell szereznünk. Holnap estére föl kell keresnünk azt a bányászt, s a fiút magunkkal hozzuk.”

Főnnebb említettük, hogy Tom habozott egy ideig, beavassa-e főnökét a titokba vagy ne. Azon mohóság, melylyel az ügyvéd az ő fölfedezését fogadta, most már őt is kíváncsivá tette.

„De hát kicsoda ez a fiú tulajdonképen?” kérdé.

Azt hitte, hogy most is Mark Dawlish, a „Pihenítő” vendéglőjét s ennek nejét fogja látni, mint általában, de a kandallóban levő üszök fel-felállt gyenge fényénél nem látott egyebet, mint holt atyjának sápadt arcát, kíról a takarót rémes álma közben lerántotta.

„De hisz én láttam Mark Dawlish, a „Pihenítő”, a kocsiakat, furnányosokat és a vendég-lősnöt egész tisztán”, mondá Dick erősen megbor-zadva, s igyekezett a kandallóban levő néhány paraszat összekaparni és cseszteni. „Bárcsak már reggel lenne!”

Végre elérkezett a reggel, elmúlt a nap s beköszöntött az est. Dick Slingsby útnak indult. Legjobb kabáját és karpját vette föl, kezébe rö-vid botot, hanem biz azért nem sokkal különben nézett ki, mint más alkalomakkor.

Különben egészen jól érezte magát.

Mielőtt a „Sas”-vendéglőbe érkezett volna, éppen az utcaszögleten Tom Spankerrel talál-kozott.

A két írnök, noha jellemük nagyon külön-böző volt, meglehetősen barátságos lábon állt egy-mással, míg főnökeik nyílt ellenségek voltak.

Most is, miután egymást üdvözölték, együtt betértek a „Sas” ivszobájába, hol egy túlságosan folcizitázott pinccernő minddegycék elő egy-egy pohár sört tett.

Dick Slingsby magatartása egyszerre meg-változott.

Egy arcz, melynek vonásai a könnyelmű vét-kek mérték nélküli élvezetét árulták el.

A fiatal ember — mert valóban nem volt több husz évesnél — az említett kis ház előtt összeszedte magát. Alakja kiegyenesedett, aztán az ablakrámán fölkapaszkodva a gömbölyű nyílások egyikén betekintett.

Érdekes látóivaló volt odabenn.

Az ablakkal átellenben egy ágyon egy öreg ember feküdt mélyen alva, vagy talán épen meg-halva.

Az ágy mellett egy asztalon pislogó mécs állott, mely csak gyéren tudta megvilágítani a szobát.

A kandalló mellett — melyben a tűz már egészen kialudt — egy széken egy tizenkét éves kinézésű leány ült. Feje le volt hajtva, amint lát-szék, ez is aludt.

„Valóban nem tudom, bemenjek-e vagy ne — mondá a fiatal ember. — Elhatároztam úgyis bevárni, míg az öregtől megszabadulok. Nem aka-rok semmi erkölcsi prédikációt sem hallani, úgyis hallok a főnökömtől eleget.”

Egy pillanatig habozott.

„Ej no, hiszen utóvégre is betekinthelek” — mondá végre, s egyszersmind egy kulcsal fölnyitotta a kaput, végig ment a sötét, gőzös si-kátoron, s csakhamar a szobában volt.

A mécseszt megtisztította kissé, aztán az ágy-hoz közeledett.

ébredt, s föngrott.
lábnak. Elkor az aggodalomtól és rémülettől föl-
magasabbra nőt, már alig volt száraz hely Dick
dalról víz vett körül. A víz folyton magasabbra-
Dick zöid dombon állt, melyet minden ol-
más jött helyette.
Aztán az egész álmokép egyszerre eltűnt, s
ket tartott karjában.
zöldben egy fehérruhás alak állt, ki egy gyerme-
máros és neje meroven, halva tiltek székeken, kö-
aludt a kúszóban. Belépett a vendéglőbe. A kórcs-
kocsiai szintén mozdulatlanok voltak. A kúya ott
duallani látott szénszekeret, melyeknek
vendéglőhöz érne, hol lovak állottak egészen moz-
nos országon állna, aztán mintha egyszerre egy-
Azt álmolta, mintha alkonyatkor egy magá-
Almodni kezdett.

elaludt.
S még egy ideig magában dörögve végre
vén ördöggel.”
aludt. — De hiszen majd számolok én még a
Dick, miközben egyik pokróczon végig terült, hogy
„Átkozott elővigyázatlanúság!” — kiáltott
már kűm volt az utcán.
gához tértetett volna kellően meglepetésből,
titi” — mondti Quilpington, s mellelöt írnoka ma-
az előbb itt számlált. Láttam az ablakon kereszt-
„Egyelőre rendelj abból a pénzből, melyet
rendeltem is, és —”
ha a „Sas”-ba megyek, ott okvetlenül kell valamit
„De kérem Sir — szól Dick Slingsby —

— 79 —

Megborzadva tántorodott hátra.

Bármily megrögzött volt is, s bár el volt
készülve „az öregnek” — saját atyjának — halá-
lára, ez mégis megrémíté őt.

„Ah!” suttogá borzadva — „mily iszonyuan
néz ki!”

Ezután a terítőt a halottnak arczára húzva
folytatá:

„Hej! Ella!” — ezzel megrázta a kandalló-
nál ülő leányt, ki reszketve ugrott föl. — „Ella,
hozz nekem meleg vizet, egy pohár grogot akarok
magannak készíteni.”

„De nincs rumunk, Dick” — válaszolt a
leánya szelid hangon.

A fiatal ember föl kaczagott.

„No ha neked nincs, van nekem. Quilping-
ton hozatott jó mennyiséget az öreg számára, s
abból én is csentem egy keveset. Érted?”

„Psz! csendesesen — suttogá a leány. —
Atyánk meg találja hallani.”

„Attól ne félj, ő semmit sem hall már többé.
Meggalt.”

Bármily érzéketlenül ejté is ki Dick Slingsby,
a fiatal ember e szavakat, a leányra mégis nagy
hatással voltak azok Zokogni kezdett, nem mert
az ágy felé tekinteni, oly iszonyúnak tetszett neki
az, hogy a ki még pár pillanat előtt meleg sze-
retettel ölelte volna őt kelére, most már meg van
halva.

Szomorún ment ki a szobából, s néhány

lete, hogy a vér szinte formi kezdett ereiben.
csipve ajkát, mi Dick Slingsbyt annyira félképenye-
bert a pinczében, egy szerszámú enyveléggel meg-
„Van valaki a mellékszobában?” kérde kö-
képezte.

míg pátzája markolatát egy hatalmas buldogfej
nyak, nyulak s más állatok függtek dísz gyantán,
nagy kocsias szövel. Vastag órákancsán apró kú-
mindt a sport emberei szoktak viselni. Nadrágja
csapva hordott. Kabátja oly szabást volt, mint a
volt. Fehér kalapot viselt, melyet merészen félre-
volt — de kevésbé nemes. Ruházata kissé fölűnő-
tűnt. Alakja — igaz, hogy most erősebb, izmosabb
Ifjúága, vonásai bámulatos összehangzata el-
amint a másik fért az emberek neveztek.

De másként állt a dolog Bigh Róberttel,
hatással volt.

Bill Haslere, az izmos főzögására az azóta
elhunyt idő, mikor utóljára láttuk őt, csak kevés

**Melyben látni fogjuk, hogy hatal hosúnk
különféle jötekegyeket sok táradtságtól
kímél meg.**

NYOLCZADIK FEJEZET.

— 82 —

A nélkül, hogy sejtene, mily roppant hibát
követ el, ha főnökével bizalmasodik, nem kevésbé
örült, midőn az ajtót csak betámasztva találta, s
így azonnal fölmehetett.

Dove szobájából mormogó hangok hallat-
szottak, s Tom Spanker, mielőtt bekopogtatott,
volna, várt egy darabig.

Végre bekopogtatott, mire azonnal újabb, s
hangosabb beszéd hallatszott.

Amint Tom a szobába lépett, éppen akkor
távozott onnét a másik ajtón egy feketeruhás
nőalak.

Dove a szoba közepén állt az asztal mellett,
fűrésző tekintetét vetve írnokjára, ha vajon észre-
vette-e az az éppen most távozott látogatót.

Tom azonban, noha nagyon izgatott állapot-
ban volt, mégis sokkal elővigyázóbb volt, semhogy
észrevétette volna, hogy látott valakit.

„Mi az Tom? — kiáltott Dove, igyekezve
lehető vidám hangot erőltetni — mi vezet téged
ily későn hozzám?”

„Valami rendkívüli, Sir — felelt Tom; —
a kis Harryról van szó.”

Az ügyvéd halálsápadt lett.

„Csendesesen — suttogá. — Egy szót se most
Tom.”

Aztán írnoka füléhez hajolt, ezt súgva;

„Eredj magánszobámba, s várj rám. Én is
azonnal ott leszek.”

Tom engedelmeskedett s fölment, kényelme-
sen helyet foglalva egy karszékben a kandalló előtt.

— 87 —

„Nincs, Sir” — felelt a leány.
 „Ugy hát hozzon tintát, tollat, papírt, néhány pohár forró grogot, s senki által se hagyjon bennünket zavartalan!”
 „Jól van Sir” — felelt Mary, a pinczernő, barátságosan tekintetel veve Bill Hastere. —
 „Nem is hiszem, hogy ma jöjjen valaki; a többi vendégek valamennyien a klubban vannak.”
 A két férfi a kis mellékszobába lépett, mely különben a törzsvendégek szobája volt, s az ajtót becsukták maguk után.
 Mindenkinnek, ki a „Sas” építési modortól nem ismerte, ez által legyőzhetően akadály akadott volna újába. Dick Slingsby azonban jól tudta, hogy a kis szoba a hátsó udvarra nyílik, hol egy vizes hordó mögött bújhat, s kényelmesen hallgatózhat a beszélgetésre az ablak nyitva volt, beül pedig sürti sodronyrostély bortolta, úgy, hogy a bemlők mitsem vehettek észre abból, a mi könnny történt.
 Dick a vizes hordó mögött bújott, s itt mindent hallhatott, a mit ottbenn beszéltek.
 De Tom Spanker is mindent látott, s Dick után ő is az udvarba suhant a nélkül, hogy Dick észrevehette volna. Meg Dick különben is sokkal inkább el volt most foglaltva saját dolgával.

— 83 —

„Egy hétig igen.”
 „Jó. Itt van hát a tíz font, s mához egy hétre ismét találkozunk lakásodon. Majd oda talállok.”
 „Ott van a kis tónál, itt balkéz felől.”
 Tom Spanker és Dick Slingsby alkalmasint egyszerre látták az időt elérkezettnek a távozásra, mert mindketten ugyanazon pillanatban dugták ki fejüket a vizes hordó mögül.
 Haragosan tekintettek egymásra.
 „Mit jelentsen ez? — kérde Dick Slingsby — micsoda ravaszság ez?”
 „Ravaszság? — ismétlé Tom Spanker gúnyosan — hát te mit keressz itt?”
 „Ahhoz semmi közöd. Annyit azonban monddok, hogy ha azokból, amiket itt most hallottál, csak egyetlen szót elárulsz főnököd előtt, vagy akár az én főnököm előtt, akkor meghalsz!”
 Dick Slingsby e szavak közben a fölötti bosszújában, hogy kijátszották, dühösen hadonászott összeszorított öklével a levegőben, s véletlenül orron találta ütni Spankert.
 „Nesze neked is egy!” kiáltott Tom, s olyat lökött rajta, hogy Dick hanyatt vágódott a földön.
 Azután pedig sietett elhordani magát, mert a veszekedés zajára a vendéglői szolga elősietett, s Tom nagy meglepedésére látta mint csípi nyakon Slingsbyt, mihelyt az a földről fölemelkedett.
 A hallott dolgok fölötti elragadtatásában Tom szinte magánkívül sietett haza, Dove Lőrincz házába

— 86 —

„De én biztosan önt, Sir —”
 „Hallgass! hallgass! — kiáltott Quilpington. — Ne hazudjál a halott mellett. Időül időre egy kis pénzzel támogattam atyádat s tudok mindent, Tudom, mit jelent ez a piszok és nyomosság oly helyen, hol úszás és kényelem lehetett volna. Mindent tudok, s majd egyszer később megmondom, mennyit vesztettél te ezáltal.”
 Az ügyvéd mitsem figyelt Dick kérdő tekintetére, hanem folytatta:
 „Azért jöttem most ide, mert fontos megbízást kell neked adnom. Ha jól végrehajtod, fényesen meg foglak jutalmazni.”
 „A mit tehetek, megteszem”, — válaszolt Dick ravasz arcczal.
 „Nos tehát halld! Azt akarom, hogy holnap este 8 órakor menj a „Sas”- vendéglőbe, s várj ott addig, míg két férfi látsz belépni. Könnyen megismerheted őket. Az egyik fiatal, s megtehető divatosan van öltözve. A másik középkorú, rongyos, közönséges fizkö, amint látszik, tözegettő. Igyekezzél őket kihallgatni, azután tudósíts engem, hogy mit beszéltek. Holnap nem kell az iródába jönnöd. Okom van rá.”
 „Jól van Sir”
 John Quilpington ezzel fölélt a szekről, melyre néhány pillanattal előbb ült.
 Most még rövidebben beszélt, mint rendesen szokott.

— 78 —

pillanat mlva vizet hozott egy edényben, tüzet rakott, s az edényt a tűzre állította.
 „Most már aludni mehatsz Ella — mondá Dick. — No csak ne sírj, azzal már ugysem támasztod föl. Meg különben is jól történt, hogy meghalt, hiszen már ugyis csak terhünkre volt. Menj aludni, s el ne feledd engem jókor felköltetni.”
 Ella sóhajtván ment szobájába, hol szabad folyást engedhetett könnyeinek, s tetszése szerint sirathatta atyjának, az egyetlen embernek emlékéit, ki védte őt, s mindig jó volt hozzá.
 Ezalatt Dick Slingsby bezárta az ajtót, hogy zavartalanul végezhesse munkáját.
 Mindenekelőtt az ágyhoz ment, s a váncos alól egy erszényt húzott ki.
 Ezt az asztalra tette, azután azon jelentéktelen cifrázatokat, melyekkel a kandalló párkánya ékítve volt, kezdte letördelni. És ime! a cifrázatok mindegyike alól egy-egy arany- vagy ezüstpénz került elő. Ide rejté azokat a gondos „öreg”, ki most halva feküdt az ágyon.
 Miután Dick ezzel is elkészült, megcsinálta grogját, azután megszámlálta kincseit.
 Mindössze hat font sterling volt.
 S ennek daczára az ágy, melyben az öreg ember meghalt, rongyos és piszkos volt, a szekrény üres, s Ella éhesen ment aludni, mert az öt sillinget, mely atyja erszényében volt, saját éhe csillapítása helyett atyja szükségleteinek fődözésére akarta megtakargatni.

— 75 —

told Ezsekujváron; Pongrácz Vág Ujhelyen; Markhot Vágvecsén; Ocskay Verbón; Beóthy Ákos Csornán; Ürményi Eszterházában; Herics Kis-Mártonban; Pilisy K.-Várdán; Mandel Ny.-Bátorban; Máday Lajos Czácán; Juszt Szucsányon; Kende Péter Ungvárt; Tomcsányi László Szobránczon; Bernáth Kaposon; Kossuth Mihály N.-Mihályon; Meszner Ujhelyen.

Nemzetiségiek:

Polit Titelen, Graffiur Medgyesen

Párton kívül:

Hoffmann a Terézvárosban, gr. Wenckheim Fr. Gyulán, Bittó István Surányon. Nagy István Lövön.
(Folytatjuk.)

Bosznia okkupálása.

Gyászír érkezett Boszniából, mely hetven jó magyar huszár lelővöldözteséről szól. Ez egy kémszemlére menő csapat volt, melyet Philippovics tábornok Derwentből kiküldött Millinkovics vezérkari kapitány alatt a Bosna-völgybe, hírt hozni a zivatar rongálásairól. A csapat pénteken ért Maglaj helységbe, hol a lakosság „örömmel” fogadta őket; a kajmakám s a bégek hódoltak. Itt tudták meg, hogy a szomszéd faluban: Zepecében lázadás van, mely a miénk elől a hegyzoroszt el akarja zárni. Zepecénél csakugyan puska lövések fogadták a huszárságot, úgy hogy Millinkovics visszavonult Maglajba, hol az előbb oly békés nép lődözni kezdett rájuk a házakból s a folyópartokról. A század kénytelen volt gyorsmenetben vonulni el a szűk, sziklás úton, miközben 70 huszár elesett. Millinkovics kapitány és Paczona főhadnagy alól két-két lovat lőttek ki. A csapat maradványa szerencsésen elérte a osztrák előhadat. A tizenhatszodik csapatosztályt a mosztári úton akarták fölkelők megtámadni; de a vadászok lőttek, a hegyi battériákat is megszólaltatták, mire a lázadók Mosztárba vonultak vissza, több halottat, sebesültet, harminczhárom foglyot, egy zászlót és sok hadi szert veszve. Hogy Boszniában és Hercegovinában a „lázaadók” a porta emberei, kezd nagyon világos lenni. Julius 21-dikén nyolczvan ulémát és szoftát küldtek Konstantinápolyból Szerajevóba, Mosztárba sat., föltüzelní a népet s előkészíteni a próféta zászlájának kibontását. Osztrák-magyar részről is erélyes akció készül, leverní a lázadást, mely folyton terjed. Diplomáciai úton pedig a portát vonják kérdőre, mint fogja hát föl voltaképen a berlini szerződést. Nagyon szomorú hírek jönnek arról is, mennyi kárt tesz a szegény katonákban a gyilkos hőség. A bród-der-

venti útbán, mely ötödfél óra reggeltől délután fél négyig tartott szakadatlanúl, öt-hatszázán döltek ki. Tizen-négy katona meghalt a melegtől (magyar fiú nem volt köztük,) egy pedig napszúrást kapva, megtérbolyodott. E héten megérkezett a sürgöny, mely szerint hétfőn délután az osztrák-magyar csapatok, élükön Theodorovics őrnaggyal, megszállták Hercegovina fővárosát: Mostart. A város nyugodt volt s az előkelő lakosok rokonszenvet tanúsítottak, örülve, hogy a esőselék garázdaságaitól megszabadultak. Azt is írják, hogy a török hatóságok mindenütt ellenállást fejtettek ki a lázadókkal szemben, a mi nem arra mutat, hogy titkon a porta keze szítaná a tüzet.

Hymen.

Orosz Pál zalamegyei földbirtokos e héten tartotta esküvőjét Szkendero-vits Mariska kisasszonnyal Szabadkán.

Ottvay Károly miniszteri szám-tiszt jegyet váltott Koller Nelli kis-asszonnyal Budapesten.

Horváth Dezső vas megyei aljegyző közelébb vezette oltárhoz Biró Gizella kisasszonyt.

Szabó Gyula budai fiatal kereskedő esütörtökön váltott jegyet M uhor Ilka kisasszonnyal.

Latkits Géza gazdatisz taljegyezte Tóth Eszti kisasszonyt Aradról.

† Halálozások.

Br. Baldácsy Antal, mint lapunk zártakor értesülünk, egyik Stájerországi fürdőhelyen szélhűdés következtében hirtelen meghalt.

Brielmayer Máté, pozsonyi postaigazgató a napokban rövid betegség után elhunyt.

Valter Ignác nyug. tanító e hó 9-én élte 89-ik évében jobblétre szenderült.

Nyugodjanak békében!

Vegyes hírek a fővárosból.

Egy csodagyermek produkálja magát a fővárosban. Mindössze négyéves, s már is bámulatosan tud fejből számolni a legnagyobb számokkal is. Sokan megbámulták fejszámolási virtuozitásaért. Mint atyja mondja: írni, olvasni nem tud, a számokat sem ismeri. Annál csodálatosabb. Kérdezi valaki tőle: „87 éves vagyok, naponkint 82 krt. költék, mennyit adtam hát ki mindössze?” A szép kis gyermek egy darabig törí a fejét, s ki mondja: „2,603,910 krt” s aztán egyet nevet. „Az én lányom — kérdi egy mama — 9 éves, 15 napos, vajon hány órát és percet élt már?” Nemsokára megtudja a fiutól, hogy

79,200 órát vagyis 46,520,000 percet. Ritkán hibáz el számítást. Ha valami nagyon szövevényes feladatot kapott, a közönség rendszeren a kérdező ellen fordult. Egy vén könyvvivő 38,116 méter vásznat akart vele röfre számíttatni át, s midőn e gyermek azt mondta: nem tudja, mi a méter, a körülállók neheztelve néztek a könyvvivőre. Jele, hogy e kis gyermek nemcsak bámulatos, hanem részvétet is kelt. A mint tipeg az emelvényen, ül a karszékekben, törí a fejét, lecsuszik a székről, atyja ölébe ül, símogatja annak szakállát, ringatja magát térdén, miközben egyre számít fejében: ez a látvány bizony fölkelte a kérdést — vajon a helyett, hogy így fárasztja agyvelejét, nem jobb volna-e, ha a vele egyvívású fiúcskával bokrok közt játszanék. De végre is csodagyermeknek született szegény! s a fejbeli számadás rendkívüli adományával van felruházva.

Léghajó szállt föl a héten az iteni lővöldéből. Az a Jakobi Emil „kapitány” rendezte, a ki plakátja szerint Philadelphiából átröpült Franciaországba. A léggömbök igen nehezen akartak telni gázzal s a publikum két órától nyolczig tolongott egy helyben. Végre nyolcz óra után a „kapitány” egyet kiáltott s a gömbök nagylasan fölemelkedtek, magukkal vonszolva egy kosárban az óceánjáró hőst. A léghajó csakhamar eltűnt a nézők szemei elől, kik fáradtan és unatkozva szállongtak haza.

A belga király közelébb, még aug. 22-diki ezüstlakadalmá előtt hazánkba jő, hogy kis unokája, Koburg Fülöp herczeg fia keresztelőjén jelen legyen, mint keresztapa.

Vasvári Kovács József bátyánk a fővárosi temetőről ügyesen összeállított térképet ad ki, mely a jeles írók és színművészek nyughelyeit kiválólag előtünteti. A családi sírboltokon kívül a temetőben 56 táblázat van, ide nem számítva az új temetőt. A temetőnek van 10 öre, 10 sírásója, 20 öntözője s azonkívül vagy 20 embert foglalkoztatnak az utak tisztán tartására.

Az állatkert két gepardjából az egyik, a hun, e napokban elpusztult, bélgyuladásban. Most már csak a párja látható páratlanul. Ez állat főérdekesége különben az, hogy egy mekkai sejk: Ahmed Hariri hozta ide, köszönetül a magyarok török rokonszenveért.

Nyári vigalmak.

Több sikerült vigalmat rendeztek már a Margitsziget fürdővendégei. Az utóbbi mult szombaton volt. Az eddigi vigalmak tánczosnőinek névsora ezuttal néhány új névvel is szaporodott, annak jeléül, hogy az érdekltség e vigalmak iránt egyre fokozódik.

A tánczokban részt vettek: Fellegi Viktorné, Handtel Károlyné, Küry Oszkárné, Russóné, Apei Polyák Miklósné, dr. Luxné, dr. Farkas Emilné urhölgyek; továbbá a Farkas, Tipula, Walzl, Skriván, Voigt és Hölle nővérek; Gerenday Ilonka, Balázsovieh Gizi, Gyurkovits Mathild, Török Ilonka, Harlekovits Bella (Palánkáról.) Hensler Jolán, Rizzi Irma, Zeilinger Berta, Eipeltauer Ernesztin, Némethy Karolin, Winter Emilia k. a. A nézők nagy számában ott láttuk a többi közt Kovács Kálmánné és Némethy Károlyné urhölgyeket, az olasz konzult szép szöke nejevel, több konzulátusi hivatalnokot, néhány magas rangú katonatisztet fiatalabb társaikkal, kik a tánczokban mindvégig részt vettek.

A szép Juhásznénál tartatott meg a budakeszi nyárilakók által rendezett tánczvizgalom, mely még mult hó 27-ikére volt hirdetve; de a rossz idő beállta miatt elhalasztott e hó 3-ikára. A fényesen díszített nagy teremben már 8 óra tájban nagy volt az elelenség és kedélyesség, künn a kert parkjában lampionok ragyogtak, melyek a sűrű bokrokon keresztül jeleztek a kedélyes ünnepély színhelyét. A tánczrend szép sorát pattogós csárdással kezdék meg, és Tuzák Miska „zöldbeli bandája“ egyre „ujrázta“ a buzgó tánczosok kívánatára. Az első négyest 105 pár tánczolta. Az utolsó csárdás, virradtán még oly kitartó kedvvel folyt, hogy a még szép számban jelen volt kitartó táncosnők és buzgó tánczosok alig birtak egymástól elválni. A jelen volt hölgyfűzérből följegyeztük: Riskó Irénke, Örley Lujza (Ar-Marüth), Sente Márta, Kuhn Mariska, Nonner Irma, Plekker Josepha, Brüll nővérek, Luksits Mariska, Boros Ilka, Örley Lajosné, dr. Kovács Ödönné stb. urhölgyeket.

A svábhegyi nyári lakók tánczmulatsága szintén szombaton volt az Eötvös-villa földíszített termében. A jó kedv nem hiányzott s a cigányok alig gyöztek engedelmeskedni a szünni nem tudó ujrának.

Vegyes hírek a vidékről.

A község Nesztora. Irsán a legidősebb ember, Czuppon György nevű ügyvéd és kisbirtokos 91-dik évében e hó 2-kán elhalálozott. Arról nevezetes, hogy soha, de soha beteg nem volt; a milyen volt élete, olyan szép volt halála. Még 2-án délután 4 órakor azt mondá „hogy ő nem beteg, csak lustálkodik.“ Az nap ágyban maradt. 5 órakor így szólt: „hitvány világ“, 6 órakor: „eljöttél kedves Mari leányom érettem.“ Ez unokája volt és 3 évvel ezelőtt halt meg. A mint ez utóbbi szavakat elmondta, egyet sóhajtott — és meghalt.

Orgyilkosság. Lakatos János lajostmizsei birtokost — mint a „F. H.“-nak írják — e hó 3-án éjjel az istálló előtt, hol aludni szokott, föbe verték Mihelyt az esemény tudomásra jutott, a gyanu rögtön bizonyos Kéri Ferencz nevű eselédre irányult, ki tettét a csendbiztos előtt beismerte, s annak okául azt hozta fel, hogy gazdája miatt 12 frtig büntették meg mezei kártételért s ezt így boszulta meg rajta.

Ezüst lakodalom tartatott Zemplénben, a Szigeti pusztán közelébb Mudrány András és neje Vattay Veronika tartották ezüst lakodalmutakat. Zala és Szolnok megyékből számosan jelentek meg az ünnepélyre, ott voltak Zemplén és Szabolcs megyék főispánjai, a lakodalmas pár rokonai és számos ismerősei. A férj ifjúkori barátai és iskolatársai közül sokan voltak jelen, kik egymást gyermekkoruk óta nem látták. A viszontlátás megragadó volt. Zene és jókedv másnap reggelig tartott.

Fürdői élet.

A császárfürdőt — a szeszélyes, hűs idő daczára — naponkint sokan látogatják, s a tulajdonos szerzet ama szükségessé vált intézkedése, hogy tavasszal igyekezett mindent jó karba helyezni, s a tavalyi elhanyagolás nyomait elenyésztetni, megtermé gyümölcsét. Tavasz kezdetétől az idény végeig, a mint hallottuk, az összes bevétel rá fog menni vagy hatvanezer forintra. S ez szép eredmény az idei nyáron a mult évi bérleti sáfárkodás után. Valószínű, hogy a szerzet meg is marad a házi kezelésnél. A fürdő forgalmára és bevételére bizonyára újabb jelentékeny tényező fog lenni az is, ha a Margithídon létrejö a lóvasuti forgalom, a mire pedig már nem sokáig kell várni.

Borszék. Erdély e kies fürdője, a mostani kedvezőtlen nyár daczára is nagy vonzerővel bír. Nem is csoda, mert a természet pazaron szórta rá áldását. Vadregényes fenyves erdők környezik, levegője balzsam, gyógyvize kitünő. A társaság, mely ott időz, élvezze a természet szépségét s a Salamon zenekarának kitünő játékát, igen díszes. Ott vannak: b. Bornemiszáné, gr. Hallerné, gr. Béli Györgyné, gr. Teleki Sámuel, gr. Thurn, Tolnai Reginaldné, Wesselényi Janka báróné, Lázár Eszter, özv. Ferenczi Józsefné, Solymosy Jánosné, kik nagyobbára törzsvendégek Borszéken; továbbá Gabányiné, Evinger Laura, dr. Nagy József, dr. Szöllösi Máté családostúl, Kaiser Ferencz a szászrégeni polgármester, herczeg Jabulescu, sat. A fürdői közönségre elszomorítólag hatott az, hogy a fürdő-

igazgatóság által rendes orvosnak megnyert dr. Machik Béla, kolozsvári egyetemi tanár súlyos beteg lett, úgy hogy Kolozsvárra s onnan Budapestre kellett szállítani gyógyíttatás végett.

Vegyes hírek a külföldről.

Öngyilkosságot akart elkövetni mult pénteken este Nobiling, az ismert berlini merénylő. Tudvalevőleg még mindig a börtönkórházban fekszik. Mikor a porkoláb s a betegápoló bementek czellájába, megújítani fejkötelékét, Nobilingnek sikerült egy kis ollót kilopni az ápoló sebész műszertáskájából. Az ápoló a czellából kilépve, rögtön észrevette az olló hiányát; visszasietett hát, ép idején jött, mert Nobiling már fölívágta ütereit s a vér folyt. A veszélyt rögtön elhárították, Nobiling mondá, hogy rég kivégezte volna már magát, ha a betegápoló „mint egy vizsla“ nem örködnék fölötte. A merénylőt most már megkötözték.

Két szétdarabolt nő. Turinban az ottani Armi téren, hol most néhány villa áll, borzasztó fölfedezést tettek.

Egy új villát akartak építeni és a föld ásatásánál a munkások egy emberi lábat találtak a földben. A további ásatásnál gödörre akadtak, melyben szétdarabolt emberi testrészek feküdtek.

Az előhívott törvényszéki személyzet eleinte azt hitte, hogy csak egy ember testrészei azok, de csakhamar meggyözödtek, hogy a gödörben egy középkori nő és egy 14—15 éves leány teste volt elásva.

A fejek hiányoztak, de találtak ruhadarabokat és a többi közt egy czipőt. Azt hiszik, hogy a két szétdarabolt test anya- és leányáé. Eddig a rendőrség még nem tudja, mily büntény ez és ki lehetett elkövetője.

Orosz gazemberek furfangja. Egy moszkvai tőkepezés betér egy nyilvános kertbe, megnézi szép művi aranyóráját, s sört kér. Két fiatal ember hozzá lép, kérdvén: hány óra? Polgárunk újra megtekinti óráját, s felel. Az ifjak engedelmet kének helyet foglalhatni. A pinczér hozza a sört, melyet azonban a fiatalok egyike ügyetlenségéből feldönt. Ezer bosácnat kérés, stb. Ajánlkozik, hogy ő maga fog másikat hozni. Hoz is. Emberünk iszik, s panaszkodik, hogy az ital keserű. Később rosszul lesz, s a parkban tett séta után épen nem bír magával. Kisérői támogatják, sőt kívánatára kocsiba helyezik, hogy haza szállítsák Polgárunk azóta mitsem tud magáról. Másnap a réten ébredt föl, azzal a keserves tapasztalattal, hogy a lurkók mindentől, még czipőtől is megfosztották.